

Lépések a marosvásárhelyi főtéri torony felújítása érdekében

Tisztázni kell a tulajdonjogot



Fotó: Nagy Tibor

Pál atya ferences szerzetes, akit az egykori ferences templom megmaradt tornya helyzetének tisztázásával bíztak meg, Soós Zoltán marosvásárhelyi polgármesterrel találkozott, hogy mielőbb lehetővé tegyék a megrongálódott műemlék javítását.

Mezey Sarolta

Szeptember 24-i lapszámunkban írtunk róla, hogy a torony siralmas állapotban van, mállik róla a vakolat, néhol kilátszanak a téglák, s ahelyett, hogy turistalátványosság lenne, a város főterének szégyenfoltja. Arról is beszámoltunk, nem tiszta, kinek a feladata a javítás, mint ahogy az sem, hogy jelenleg kinek a tulajdona.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, FÉLÁRON!

Siker és egyensúly

Hétfőn délelőtt teljes telt házas közönség – régi és új hallgatók, oktatók, családtagok – jelenlétében került sor az évnyitó ünnepségre az intézmény Köteles Sámuel utcai székhelyének Stúdió Színházában, ahol a két ceremóniamester (az egyetem román és magyar szakos hallgatói) üdvözölte a megjelenteket.

2.

XXIV. Bernády Napok

Mint ismeretes, a minden korosztálynak szóló rendezvény célja, hogy a figyelem középpontjába helyezze a városépítő polgármestert. A fiatalabb korosztály sport- és tematikus vetélkedőkön mértekezhet meg, míg a művészetkedvelők számára kiállításokkal, albumbemutatóval és színvonalas előadással készül az alapítvány.

4.

A néptánc mint életforma

Nagyszüleink és szüleink köszönhetően tette magáévá a néptánc, népzene iránti szeretetet Törzsök Zsuzsánna, akit gyerekek, felnőttek egyaránt jól ismernek a Maros Művészegyüttes előadásából. Azt azonban talán kevesebben tudják róla, hogy Zsuzsi éveket ezelőtt úgy döntött, átörökíti ezt a kincset, és megpróbálja megszerettetni a fiatalabb nemzedékekkel népi hagyományainkat.

6.



OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

Régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérelésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Ne hagyja ki az őszi szőnyegvásárt!

carpeta

Október 12–16. között térjen be a SAMIRA üzletbe:
Marosvásárhely,
Bartók Béla utca 1–3. szám.
Szerdától vasárnapig 9–19 óra között szőnyegek, futószőnyegek nagy választéka várja, kedvezményes áron vásárolható!

Ajándék vár minden vásárlóra!
Telefon: 0265/269-295; 0740-187-603.

OKTÓBER

6., csütörtök

A Nap kel
7 óra 27 perckor,
lenyugszik
18 óra 54 perckor.
Az év 279. napja,
hátravan 86 nap.

IDŐJÁRÁS

Felhős égbolt, ködképződés

Hőmérséklet

max. 17 °C
min. 5 °C



***Isten éltesse!**

Ma BRÚNÓ és RENÁTA, holnap AMÁLIA napja.

AMÁLIA: az Amal- kezdetű germán női nevek becézéséből önállósult. Jelentése az Amal gót királyi családra utal.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. október 5.

1 EUR	4,9419
1 USD	4,9805
100 HUF	1,1697
1 g ARANY	273,2533

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Istenszéke-túra

A Maros Megyei Hegyimentő Szolgálat és a Visit Maros Egyesület a Székelyföld Napok alkalmából október 8-ára, szombatra gyalogtúrát szervez a Kelemen-havasokba, az Istenszékére. Indulás a marosvásárhelyi Sportszarnok előtti parkolóból szombaton reggel 8 órakor. Helyfoglalás az iratkozás sorrendjében. A gyalogtúra Dédabisztráról indul, részvétel hegyi túrázáshoz alkalmas öltözékben, egy napra elegendő vízzel és ennivalóval. Bővebb felvilágosítás, feliratkozás a 0728-289-442-es telefonszámon.

A Maros Mezőségi Művésztelep kiállítása Budapesten

A Maros Mezőségi Művésztelep munkáiból nyílik kiállítás október 6-án, csütörtökön (ma) a budapesti Bartók 1 Galériában. A megnyitón beszédet mond Molnár D. Dénes képzőművész és Czirják Lajos, a művésztelep vezetője. Negyvenöt alkotó egy-egy munkája szerepel a kiállításon, főként festmények, de grafikai munkák, kispasztikák és faragványok is. A kiállítás október 27-ig látható.

Kirándulás Segesvárra

A Maros Megyei Magyar Nyugdíjasok Klubja kirándulást szervez október 15-én – a Petőfi-év alkalmából – Segesvárra, az Ispánkúthoz és a fehéregyházi emlékműhöz. Érdeklődni, jelentkezni a 0744-928-299-es telefonszámon lehet naponta 10 és 13 óra között.

Hagyományos munkaeszközöket várnak az állatkertbe

A marosvásárhelyi állatkert területén tervben van egy parasztudvar kialakítása hagyományos házakkal, gazdasági melléképületekkel, hogy a látogatók megismerjék a nagyszüleik idejében még létező háztáji gazdaságot, a népi mezőgazdasági foglalkozásokat, és közelebb kerüljenek a háziállatokhoz. Először a rendbe tett istállót nyitják meg, ahova olyan hagyományos népi mezőgazdasági munkaeszközöket várnak, amelyek egykor egy ilyen gazdasághoz tartoztak. Ha az adományozandó eszközöt be kell szállítani, a felajánló Brendus Edénél jelezheti szándékát a 0752-252-040-es telefonszámon.

30 éves a Teleki Sámuel cserkészcsapat

Október 8-án, szombaton 14 órától a marosvásárhelyi Vártemplomban ünnepli fennállása 30. évfordulóját a 30-as számú gróf Teleki Sámuel cserkészcsapat. A rendszerváltást követően, az 1990-es évek elején Erdély számos településén újraindultak a cserkészcsapatok. A 30-as számú gróf Teleki Sámuel cserkészcsapat 1992. október 8-án alakult meg. Az évfordulón okumenikus istentisztelet és fogadalmújtás, valamint emlékkiállítás lesz. A régi és a jelenlegi tagok jelentkezését a <https://forms.gle/QUaQ3tJuw2WF8UxbA> internetes elérhetőségen vagy a 0746-799-057-es telefonszámon várják.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Elkezdődött a tanév a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen

Siker és egyensúly

Elkezdődött az új tanév a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen is. Hétfőn délelőtt teljes telt házas közönség – régi és új hallgatók, oktatók, családtagok – jelenlétében került sor az évnnyitó ünnepségre az intézmény Köteles Sámuel utcai székhelyének Stúdió Színházában, ahol a két ceremóniamester (az egyetem román és magyar szakos hallgatói) üdvözölte a megjelenteket.

Kaáli Nagy Botond

A felszólalók sorát dr. Sorin Crișan, az intézmény rektora nyitotta meg, aki beszéde során üdvözölte a megjelent vendégeket (dr. Vass Leventét, a Studium-Prospero Alapítvány ügyvezető igazgatóját, Markó Bélát, a Romániai Írószövetség Marosvásárhelyi Fiókjának elnökét és Dávid Lászlót, a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának volt rektorát), valamint az elsőéves évfolyamokat.

– Egyetemünk hangsúlyozottan van jelen a hazai művészeti oktatás terén, az évek során szerzett presztízse és tanúsított professzionalizmusa révén a romániai felsőoktatás krémjéhez tartozik. Arra kérem önöket, hogy az elkövetkező évek során éljenek a maximumon, éljék meg intenzíven az összes pillanatot, mert itt nem a megszerzett információ mennyisége számít sokat, hanem az az összpontosítás, amellyel az oktatókra és diáktársaikra figyelnek. És az, hogy milyen módon használják fel mindazt, amit itt tanulnak, jelentősen befolyásolja majd a szakmai és magánéletüket egyaránt. Próbálják úgy élni egyetemi éveiket, hogy mindaz, amit a tanáraiktól és diáktársaiktól tanulnak, mindörökké megmaradjon a lelkükben – mondta az egyetem rektora.

Dr. Kós Anna, a magyar kar dékánja hozzátette: – A tanévnyitó beszédre készülve elolvastam néhány pedagógiai tanulmányt, amelyek szerint az elsőéveseket nem szabad megijeszteni azzal kapcsolatban, hogy mi vár rájuk az intézményben, mert ez stresszt okoz, és a természetes fejlődésüket gátolja. Nem tudom, hogy önök mennyi stresszt képesek elviselni, de nem szeretném véka alá rejteni azt a tényt, hogy vannak elvárásaink, és hogy ezen az egyetemen dolgozni kell. Azokon a szakokon, amelyeket mi oktunk, nem csak mesterséget tanulnak, hanem karriert építenek. A karrier alapja nem csak a tehetség, hanem a nagyon sok munka. Nem ígérünk laza hétköznapokat, nyugodt heteket és hónapokat az intézmény keretén belül, nem ígérünk nyugodt éveket, miután befejezték az egyetemet. Amit ígérni tudunk, az az, hogy amit itt tanulnak, abból olyan pillana-



Dr. Kós Anna Fotó: A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Facebook-oldala

tokat élhetnek majd meg az életük során, amikor a siker tapinthatóvá válik. Amelyre szívesen emlékeznek majd ötven év múlva is, és érezni fogják, hogy hagytak nyomot maguk után az életben. A másik nagyon fontos eleme ennek a munkának a csapatszellem: ebben a mesterségben nincs egyéni siker, itt mindig támaszkodni kell arra a csapattagra, amelyik mindig a megfelelő pillanatban a megfelelő helyen van, és a megfelelő dolgot cselekszi ahhoz, hogy az erőfeszítés sikerre váljék. Meggyőződésem, hogy ez az egyetem azért tudta átvészelné az elmúlt évtizedeket, azért tudott fejlődni, mert megtaláltuk azt a csapatszellemet, amelynek nemcsak a tanárok és a diákok, nemcsak a két kar dolgozóit, hanem a műszak is szerves részévé vált.

– Remélem, hogy ezen érdekes időkben megérinti önöket a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem a nemzetközi kultúra szelleme – mondta dr. Oana Leahu, a román tanészék dékánja. – Természetesen találnak itt két professzionális színháztermet, egy kutatóintézetet, nemzetközi fesztiválokat, színházat, filmet, mégis az a legfontosabb, hogy felfedezzék azokat a partneri kapcsolatokat, amelyek minden, amit mi, oktatók tanítunk, alapszik – hiszen ez a kapcsolat visz minket előre a hétköznapokban. Azt kívánom, találják meg az egészséges egyensúlyt önmagukban: önmagukkal, velünk és az étellel egyaránt – hallottuk a dékántól, majd az egyetem diákjainak erre az alkalomra alakult együttese zárta a felszólalók beszédei között a hallgatók rövid műsoraival gazdagított, az intézmény hagyományaihoz híven családias és jó hangulatú tanévnyitót.

Az oktatás világnapján – Mentor Díj kiváló oktatóknak

Az idén is tíz olyan tanárt, edzőt, nevelőt díjazunk, akik fiatalokat oktatnak, képeznek, szakköröket vezetnek, versenyeket, találkozókot szerveznek, önzetlenül és eredményesen segítik diákjaik iskolán kívüli tevékenységét, szakmai pályafutásuk elindulását, akiknek jelentős szerepük volt tanítványaik életében, akiket tevékenységük szerint megbecsülnek a helyi közösségek és elismernek a szakterületükön dolgozó kollégáik.

A díj Ioan Nemțoi üvegművész alkotása és 8.000 lej pénzjutalom.

Bárki jelölhet egyénileg vagy csoportosan, online, 2022. december 31-ig. A Közösségért Alapítvány honlapján – <https://pentrucomunitate.ro/hu/mentor> –, ahol további részletek is megtalálhatók.

A Mentor Díjjal szeretnénk felhívni a közvélemény fi-

gyelmét azokra a tanárookra, nevelőkre, edzőkre, mentorokra, akik tehetséges fiatalokat fedeztek fel, a háttérből segítették tanítványaik első lépéseit, akiknek áldozatvállalása, munkája nagyban hozzájárult egy-egy fiatal képességeinek kibontakozásához, akik nem részesültek a megteremtett értékekhez illő elismerésben.

Keressük azokat a nevelőket, mentorokat, akik ösztönzik a tehetséges gyermekeket, mellettük vannak, keresik számukra a továbblépés lehetőségét, felkészítik őket a versenyekre, ha kell, velük együtt pályáznak, segítik őket a fejlődésükhöz szükséges anyagi források megtalálásában is.

Tizenkét év alatt, 2010–2021 között 121 Mentor-díjazott volt.

A Közösségért Alapítvány közleménye

RENDEZVÉNYEK

A Kamaszok előadása az idősek ünnepére

A Kamaszok ifjúsági színtársulat rendhagyó előadással köszönti október 8-án, szombaton délelőtt 11 órától az időseket október elsejei világnapjuk alkalmából, ugyanakkor a magyar népmese napjáról is megemlékeznek. A mese mi vagyunk! című produkciót Marosvásárhelyen, az Emineșcu (Jókai) utcai Bod Péter idősek otthonában mutatják be az otthon lakóinak.

Székelyföld Napok – megnyitó

Október 7-én, pénteken kezdődik az idei Székelyföld Napok rendezvénysorozata, amelynek központi program-

pontjai ezúttal Marosvásárhelyen lesznek. A hivatalos megnyitót Kaláka címmel 7-én este 6 órától tartják a Kultúrpalota nagytermében, ahol a filharmonia és a Maros Művészegyüttes közös műsorral lép közönség elé. A gála-hangversenyen felcsendül Kodály Zoltán remekműve, az Esti dal.

Udvarhelyszéki méhésznapiak

A Székely Gazdaszervezetek Egyesülete (SZGE), valamint az Udvarhelyszéki Örsi Méhészegyesület és Méhészlovagrend hat székelyföldi – köztük Maros megyei – méhészegyesülettel közösen október 7–9. között tartja meg Székelyudvarhelyen a Városháza téren a 11. Udvarhelyszéki Mézes Napokat, ahol először adják át a Nektária székelyföldi mézverseny díjait. A mézverseny díjátadójára 8-án, szombaton 15 órától kerül sor a polgármesteri hivatal Szent István-termében.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.

TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.



642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Korlátozzák a fűtésre használt fa árát a téli idősakra

Sürgősségi rendeletet fogadott el a kormány, a fogyasztók védelmében, a tűzifa és a fűtésre használt faanyagok árának korlátozásáról a téli idősakra.

„Az energiaválság hatására a tűzifa árának mesterséges emelkedését tapasztaljuk, ami miatt több mint 3 millió háztartás kerülhet nehéz helyzetbe. Akárcsak a gáz vagy a villamos energia esetében, nekünk az a feladatunk, hogy megvédjük a lakosságot az áremelkedések hatásaitól. Ezért az elmúlt hetekben több javaslatot is megvitattunk a koalícióban. A mi javaslatunk az ártámogatás volt. A kormány végül ársapka bevezetése mellett döntött. A tűzifa és a fűtésre használt faapríték, faforgács, fűrészpör esetében köbméterenként 400 lejben korlátoztuk a végső felhasználóknak számlázható árat. Ez azt jelenti, hogy a lakosság, de az iskolák, a szociális és kulturális

intézmények, önkormányzatok is legfeljebb ezen az áron juthat hozzá a tüzelőanyaghoz” – tájékoztatott Tánczos Barna környezetvédelmi, vízügyi és erdőgazdálkodási miniszter a kormány által elfogadott sürgősségi rendeletről.

A sürgősségi rendelet a tűzifa árának korlátozása mellett árplafont vezet be a fűtéshez használt brikettre és pelletre is. A brikett tonnánkénti árát 1500 lejben, a pellet tonnánkénti árát pedig 2000 lejben korlátozzák. Az árkorlátozás megszegése szabálysértésnek számít, amiért a jogszabályok értelmében 3-tól 5 ezer lejig terjedő bírságot kaphatnak a kereskedők.

A rendelet 10 nappal a Hivatalos Közlönyben való megjelenése után lép életbe. Az árkorlátozás a téli idősakra vonatkozik, március 31-éig lesz érvényben.

(RMDSZ-tájékoztató)



Fotó: Szabó Blanka

Luhanszki kormányzó: Megkezdődött a régió felszabadítása

Szerhij Hajdaj, a Donyec-medencében lévő Luhanszki megye kormányzója megerősítette szerdán, hogy az ukrán csapatok „több települést is felszabadítottak az orosz megszállás alól” a régióban.

„Immár hivatalosan is megkezdődött a luhanszki régió megszállásának megszüntetése. Több település már felszabadult az orosz hadsereg megszállása alól, az ukrán erők ott már ukrán zászlókat tűznek ki” – írta a kormányzó a Telegram üzenetküldő portálon.

A washingtoni hadtudományi intézet (ISW – Institute for the Study of War) szakértői legfrissebb elemzésükben – amelyből az Ukrajinszka Pravda hírportál idézett – azt írták, hogy az ukrán csapatok jelentős sikereket értek el a déli Herszon megyében, miközben folytatják

az előrenyomulást keleten, a harkivi és a luhanszki régiókban. Az ISW szerint az ukrán ellentámadás akadályozza Oroszország azon kísérleteit, hogy további löszereket, tartalékokat, mozgósított embereket és védelmi felszereléseket helyezzenek előbbre.

Andrij Jermak, az ukrán elnöki iroda vezetője a Telegramon reagált arra, hogy Vlagyimir Putyin orosz elnök aláírta a herszoni, zaporizzsjai, donyeci és luhanszki megszállt területek Oroszországhoz csatolásáról szóló törvényeket. „Egy terrorista ország erőszakos döntései nem érik meg azt a papírt, amelyen aláírták. Egy kollektív örültek háza él tovább egy kitalált világban” – fogalmazott Jermak. Szavai szerint „az orosz örületre a legjobb gyógyír az ukrán fegyveres erők, a nagy pontosságú fegyverek

és az offenzíva”. „Térjünk vissza a valóságba, visszaszerezünk mindazt, ami a miénk” – zárta üzenetét az elnöki iroda vezetője.

Olekszandr Sztaruh Zaporizzsja megyei kormányzó arról adott hírt, hogy szerdán az oroszok Iszkander rakétákkal mértek csapást Zaporizzsjára és környékére. A támadásban Hujlajpole településen életét veszteszte a helyi kistérségi tanács alelnöke és egy helyi vállalat vezetője.

Az ukrán vezérkar szerdai jelentésében közölte, hogy Oroszország vesztesége az Ukrajna elleni háborúban elérte a 61 000 katonát. Előző nap az ukrán hadsereg kétszáz orosz katonát, négy helikoptert, négy drónt és 11 harckocsit semmisített meg. (MTI)

Aktuális

Szülésznőképzés

Antalfi Imola

A romániai Független Bábák Egyesülete (AMI) kéri a szülésznőképző programok újraindítását az egészségügyi minisztériumtól. Az egyesület aggódik, hogy „Románia az egyetlen európai ország, ahol a szülésznői szakmát a kihalás veszélye fenyegeti”, és teljességgel érthetetlennek tartja, hogy június óta Alexandru Rafila egészségügyi miniszter miért nem méltatta válasza beküldött javaslatait a módszertani szabályok módosítására és kiegészítésére. Ugyanis az van, hogy az ország orvosi egyetemén megszüntették ezt a szakképzést, csupán a galaci egyetemen maradt meg a képzés a szülésznők számára. Az egyesület javaslatai megalkotásaként hozza fel, hogy Európa-szerte Romániában a legmagasabb a gyermekágyi és a csecsemőhalandóság aránya, jelenleg mintegy 500 bábát tartanak nyilván, de számuk csökken. Az is gond, hogy a szülészeti és újszülöttszállásokon nincs elég szakember (úgy általában az

egészségügyi rendszerből hiányoznak az orvosok, nővérek, ápolók), ami az ellátás minőségének romlását eredményezi. Bár a hatályos, az európai jogszabályokkal összhangban levő törvény biztosítja a szülésznői tevékenység önálló, feltétel nélküli gyakorlásának jogát, jelenleg a törvény előírja, hogy a szülésznők egészségügyi tevékenységüket csak megbízott szolgáltatásként, kizárólag orvosi rendelésre vagy azzal a feltétellel gyakorolják, hogy az orvos bármikor beavatkozhat.

Feltételezhetően arra is hivatkozott a fent említett egyesület, hogy a szülésznő szerepe mennyire fontos a terhesség végigvitelében, a babavárástól való felkészülésben, a szülés során, de nem csak. Fontos szerepe van a szülés utáni első hetekben, amikor támogatja az anyát és a csecsemőt, figyel a kisbaba egészséges fejlődésére. Annál is inkább, hogy Romániában szükség lenne a védőnőkre, ahogyan az évtizedek korábban volt. Ez Angliában például nagyszerűen működik, ott a szülésznők, védőnők nagy becsben vannak, de nem kell messzire pillantani, elég Magyarországot látni, ahol legalább négyezer védőnő dolgozik.

Hosszú az út addig, míg visszaalakulhat a szülésznői képzés, de talán ez a családok támogatását is szolgáló kezdeményezés valamikor csak eléri a szaktárca ingerküszöbét.

Ország – világ

Alkotmánybíróságon a választottak béremelése

A Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) szerdán bejelentette, hogy megtámadja az alkotmánybíróságon a polgármesterek és a megyei tanácselnökök bérét legtöbb 2000 lejfel növelő törvényt. Az ellenzéki párt felhívta a figyelmet arra is, hogy a törvény megtámadása nem akadályozza a többi közalkalmazotti kategória fizetésemelésének, amit a jelenleg hatályban lévő 2022/115-ös sürgősségi rendelet ír elő augusztus elsejétől. Az USR többek között azt kifogásolja, hogy a múlt héten elfogadott törvény nem jelöli meg, milyen forrásokból fedezik az önkormányzati vezetők béremelését. Az USR szerint a törvény elfogadása is alkotmányellenesen történt, mivel a döntő házbán két nappal a módosító indítványok benyújtásának határideje előtt szavaztak róla. (Agerpres)

Akcióban a vasúti rendőrség

A vasúti rendőrség 29 büntetett állapított meg és 73 személyt megbírságot a Rail Action Week elnevezésű, szeptember 26-a és október 3-a között végzett ellenőrzések során. A rendőrségi akció egy időben zajlott az Európai Unió minden államában – tájékoztatott szerdai közleményében az Országos Rendőrfőkapitányság (IGPR). A rendőrök a partnerintézmények képviselőivel közösen 613 vasúti átjáró közelében 1490 személyt és 1224 gépkocsit ellenőriztek, 73 személyt megbírságot, mert nem engedett helyen keltek át a vasúton. Az akcióban a vasúti dolgozókat is ellenőrizték, 76 mozdonyvezetőt és 180 vasúti munkást megszondáztattak. A tesztek egyetlen személynél igazolták az alkoholfogyasztást. (Agerpres)

Vízumlottó

Szerdán, október 5-én kezdődött és november 8-án ér véget a Diversity Visa DV-2024 vízumlottó program regisztrációs időszaka – jelentette be az Egyesült Államok nagykövetsége. A DV-2024 programot kizárólag elektronikus formában bonyolítják le, és nincs feliratkozási díj. A kérelmeket a dvprom.state.gov honlapon kell feltölteni, papíralapú kérvényt nem fogadnak el. A törvény szerint személyenként csak egy kérelmet lehet benyújtani. Az egynél több kérelmet benyújtókat kizárják a sorolásból. A DV-2024 program teljes útmutatója megtalálható az amerikai külügyminisztérium weboldalán: usvisas.state.gov/dv/instructions. Nagyon fontos, hogy a résztvevők legalább 2024. szeptember 30-ig megőrizték visszaigazolási számukat. (Agerpres)

Minimálbér német mintára

A romániai országos bruttó minimálbér németországi mintára történő megemelését kéri a hatóságoktól az Alfa Kartell. Szerdai közleményében a szakszervezeti szövetség emlékeztetett arra, hogy kedden az Európai Unió Tanácsa elfogadta az uniós minimálbérről és a kollektív tárgyalásokról szóló jogszabályt, Romániának pedig lépéseket kell tennie az irányelv átültetésére előírt két éves határidő betartásáért. Az Alfa Kartell emlékeztetett arra is, hogy az Európai Szakszervezetek Szövetsége felszólította a tagállamokat a német példa követésére, miután a berlini szövetségi kormány október elsején 15 százalékkal, az óránkénti 10,45 euróról 12 euróra növelte a minimálbért. A szakszervezeti szövetség szerint az új uniós direktíva értelmében a tagállamoknak ellenőrizniük kell a törvényes minimálberek megfelelőségét, figyelembe véve a vásárlóerőt és a megélhetési költségeket. (Agerpres)

Erdőstratégia 2030-ig

Elfogadta szerdai ülésén a kormány a 2030-ig érvényes országos erdőstratégiára vonatkozó határozatot – jelentette be a kabinet ülése után Tánczos Barna környezetvédelmi miniszter. A tárcavezető közlése szerint az erdészeti ágazat középtávú közpolitikai irányvonalait rögzítő dokumentum szemléltetést hoz a romániai erdőgazdálkodásban. A miniszter kiemelte, hogy az erdőstratégia kulcselemei közé tartozik a felelős erdőgazdálkodás ösztönzése és az erdészeti tevékenység hatékony ellenőrzése is. Az országos erdőstratégia a 2030-ig tartó idősakra szóló új uniós erdőstratégiát ülteti át a romániai szabályozásba, és az országos helyreállítási terv részeként, 1,2 millió lejes finanszírozással készült el. Az erdőstratégiával összhangban a környezetvédelmi minisztérium nagyszabású erdősítési kampányt indít. (Agerpres)

Tisztázni kell a tulajdonjogot

(Folytatás az 1. oldalról)

Az 1972-ben született protokoll szerint a torony és az egykori ferences templom alatti kriptakarbantartása és javítása a polgármesteri hivatal hatáskörébe tartozik, de azóta telekátírás volt. A tulajdonjog tisztázására évekkkel ezelőtt elindult egy folyamat, ám félbemaradt.

Pál atya ferences szerzetes most újakezdi a procedúrát. Soós Zoltán polgármestertől kért kihallgatást, ahol jelen volt a hivatal földügyekkel foglalkozó képviselője is. Mindketten nagyon készségesen az ügy mellé álltak.

– Az első lépéseket megtettük. Még mindig nem tiszta, hogy a torony kinek a tulajdona, mert a román állam tulajdonában volt, 1998-ban átkerült a ferences kolostor tulajdonába, de erről nincs végleges határozat, az irat végén nem szerepel, hogy „definitív”. Ügyvéd

segítségével azt kell kideríteni a törvényes archívumában található dokumentumok alapján, hogy véglegesítették-e ezt a határozatot vagy sem. Ha a határozat végleges, az eljárást folytathatjuk. Másfelől a polgármesteri hivatal vállalná, hogy a tornyot felújítja, de ehhez szerződést kell kötni az Ady negyedi 2-es számú plébániával, amelyet a lebontott főterei templom helyett építettek, tehát a ferenceseké volt. 2003-ban a Ferenc-rendet Marosvásárhelyen megszüntették. Közös próbáljuk meg kideríteni, kinek mi a feladata. Sinen van a dolog. El kell mondanom, hogy messzemenően jóakarátú segítséget tanúsított a polgármesteri hivatal és Soós Zoltán polgármester. Most az intézmények kell kiadják a szükséges adatokat és iratokat – mondta Pál atya, akit Urbán Erik atya tartományfőnök bízott meg az ügyintézésével.



Feljelentést tett a Blue Air

Feljelentést tett a Blue Air az Országos Fogyasztóvédelmi Hatóság (ANPC) elnöke, Horia Contantinescu ellen, akit azzal vádol, hogy „hamis állításokkal rendkívül nagy anyagi kárt akart okozni” a légitársaságnak. A Blue Air szerint a fogyasztóvédelmi hatósággal folytatott tárgyalásokon a vállalatot az ügyvédjük képviselte, aki kész poligráfvizsgálatnak is alávetni magát a feljelentésekben foglaltak alátámasztására, ha az eljárást lefolytató ügyész ezt szükségesnek látja. Az ANPC kedden közölte, hogy több mint 10 millió lejre bírságolta a légitársaságot, amiért június 15. után úgy törölte több járatát, hogy semmilyen kötelezettséget nem vállalt az utasok kártalanítására. A hatóság szerint a Blue Air összesen 19,582 millió euróval károsította meg a törölt járatokra előzetesen jegyet váltó személyeket, de csak a 0,7 százalékukat kártalanította. (Agerpres)

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház közleménye



A Művelődési Minisztérium a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház megüresedett vezérigazgatói tisztviségébe Pál D. Attila produkciós igazgatót nevezte ki ideiglenes státuszba, százhusz napos időtartamra.

Tekintettel a rövid határidejű mandátumra, az újonnan kinevezett igazgató nem szándékozik olyan döntéseket hozni, melyek hosszabb időtartamra meghatároznák a színház művészeti alkotóinak tevékenységét, ezért a Tompa Miklós Társulat művészeti tevékenységének felügyeletére ideiglenesen Berekméri Katalin színésznőt kérte fel.

Ugyanakkor minden olyan döntést meghoz, amely erősíti a társulat működési feltételeit, többek között mindent megtesz azért, hogy a munkaszerződés nélkül maradt színészeket, rendezőket vagy az alkotói folyamatot segítő személyzetet újra alkalmazza – többek között Nagy István, Varga Andrea, Tamás Fábrián Csanád színészeket,

illetve Keresztes Attilát alkalmazott rendezői státuszba.

A közeljövőben a színház tevékenységét illetően két fontos kihívás minősül prioritásnak: az új színházi évad összeállítása és a színház épületének felújítását célzó előtanulmányok elkészítése.

Pál D. Attila, kinevezését követően, egyeztető tárgyalásokat kezdeményezett több rendezővel, az évad tervének kidolgozása folyamatban van.

Az idén az Ármány vs. szerelem bemutatója mellett (Fehér Balázs Benő rendezésében), mely október végére várható, Mohácsi János rendezővel W. Shakespeare Szentivánéji álom című vígjátékának színrevitelében állapodtak meg, a bemutató szilveszter estéjére van tervezve. További rendezőkkel – Ilja Bocarnikovsz, Dobrovzski Dóra, Keresztes Attila, Ricz Ármin, Alexandru Dabija – a 2022/2023-as évadban megrendezésre kerülő darabokról is egyeztető tárgyalásokat folytatott,

melyekről a későbbiekben tájékoztatjuk közönségünket.

A művészeti alkotómunka mellett rendkívül fontos és halaszthatatlan kihívás a színház épületének felújítása, melyre vonatkozóan mind a Művelődésügyi, mind a Fejlesztési Minisztérium illetékeseivel tárgyalásokat kezdeményezett. Az egyeztetések értelmében várhatóan jövő év közepéig elkészülnek a megvalósíthatósági hatástanulmányok és a felújítás kivitelezési tervei is, melyek hiányában lehetetlen elkezdeni a felújítási munkákat.

Pál D. Attila a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház mindkét társulatát, illetve a műszaki személyzetet is biztosította arról, hogy az intézményben megfelelő körülmények lesznek ahhoz, hogy a művészi alkotófolyamat zavartalanul folytathatóhasson.

Pál D. Attila

kinevezett vezérigazgató,
Marosvásárhelyi Nemzeti Színház
2022. október 5., Marosvásárhely

XXIV. Bernády Napok – a világjárvány után, szabadon

Október 17-28. között újra megszervezi a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány, idén 24. alkalommal, a Bernády Napokat. Mint ismeretes, a minden korosztálynak szóló rendezvény célja, hogy a figyelem középpontjába helyezze a városépítő polgármestert. A fiatalabb korosztály sport- és tematikus vetélkedőkön méretkezhet meg, míg a művészetkedvelők számára kiállításokkal, albumbemutatóval és színvonalas előadással készül az alapítvány. A 24. Bernády Napok programjáról Borbély László, az alapítvány elnöke tájékoztatót.

Vajda György

A rendezvénysorozat október 17-én virtuális kincskereséssel kezdődik. A Maros Megyei Múzeummal közösen szervezett „Találd meg Bernádyt!” online vetélkedőre háromfős, V-VIII. osztályos tanulókból álló csapatok jelentkezését várják, október 14-ig lehet benevezni a bernady@bernady.ro, balinthajni59@yahoo.com e-mailcímen. A jelentkezőknek be kell küldeniük a csapat, ezen belül a résztvevők, az osztályfőnök és az

iskola nevét. Október 17-én délelőtt 10 óráig a szervezők e-mailben elküldik az osztályfőnököknek, koordináló tanároknak azt a Google-úrlapot, amelyet továbbítaniuk kell a benevezett csapatoknak. A csapatok 10 fénykép alapján kell beazonosítsák a Bernády nevéhez köthető épületek eredeti rendeltetését és az épületek pontos címét. A megoldott feladatlapokat október 20-án 17 óráig kell eljuttatni az említett e-mail-címekre. A nyerteseket október 28-án díjazza a Bernády Házban (Horea utca 6. szám).

Ezzel párhuzamosan indul a már hagyománnyal rendelkező, a Művészeti Szakliceum V-VIII., illetve IX-XI. osztályos tanulói számára meghirdetett Szobrok képzőművészeti vetélkedő, amelyet először 2019-ben szerveztek meg. Az alkotásokat feltöltik az alapítvány Facebook-oldalára, ahol szavazással döntenek el a nyerteseket.

Az idén sem marad el a nagy népszerűségnek örvendő sportvetélkedő, amelyet a járványt megelőzően, 2017-től rendszeresen megszerveznek. Az idén is Vita Csaba testnevelő tanár irányításával kezdődik október 18-án, kedden 14 órától a Szász Adalbert Sportiskola sporttermében a teremfoci-bajnokság V-VIII. osztályosoknak, ötfős vegyes csapatok részvételével.



Másnap 16 órától ugyanitt kerül sor a IX-XII. osztályos fiú- és lánycsapatok streetball-versenyére. A nyerteseket a helyszínen, a verseny után díjazza.

A Dr. Bernády György Közművelődési Alapítványt 1992. április 15-én jegyezték be. Az alapító

tagok: Béres András, Borbély László, Csíky Boldizsár, dr. Dóczy Pál, Király István, Markó Béla, Puskás Sándor, Spielmann Mihály, Sütő András. Október 27-én, csütörtökön 18 órától a Bernády Házban az alapítvány létrehozásának 30. évfordulójára emlékeznek, egypár

perces filmben összegezve az elmúlt 30 évet. Ez alkalomból kiállítás nyílik az alapítvány tulajdonában levő képzőművészeti alkotásokból és fotókból, valamint bemutatják a *Galéria a Bernády Házban* 3. albumot. A megemlékezésen fellép a Tiberius vonósnyegyes.

Október 28-án, pénteken 10 órától megkoszorúzzák dr. Bernády György sírját a marosvásárhelyi református temetőben, majd a Bernády téren levő szobor talapzatához is elhelyezik a megemlékezés virágait. 12 órától a Bernády Házban kerül sor a virtuális kincskeresés, valamint a művészeti vetélkedő nyertesének díjazására.

A hagyományos gálaest 18 óra körül kezdődik a Kultúrpalota nagytermében, ahol átadják a Bernády-émlékplakettet egy olyan marosvásárhelyi személyiségnek, aki dr. Bernády György szellemiségében sokat tett a városért. Ezután Mácsai Pál magyarországi színművész *Ezt meséld el, Pista!* című egyéni előadása következik. Az előadás bemutatója 1996-ban volt Budapesten, a Komédióm Színházban, és azóta több mint 700-szor került színre.

A szervezők minden érdeklődőt szeretettel várnak a Bernády Napok rendezvényeire.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Több száz éves kincsek a nyárádszeredai múzeumban Nosztalgia a padláson

Több száz, többnyire a paraszti társadalomból fennmaradt használati tárgy sorakozik a Biró Zsigmond Sándor által megálmodott nyárádszeredai padlászérem múzeumban. A gyűjtő többnyire az elődeink által, akár több száz évvel ezelőtt használt, sok esetben padlásokon porosodó darabokat gyűjtötte össze, de hadászati, főként világháborús tárgyak is gazdagítják a gyűjteményét.

Menyhárt Borbála



Nyárádszeredában a Szakadát utca végén van a fiatal családapa, Biró Zsigmond Sándor portája, aki a családi ház padlásterében alakított ki hangulatos helyszínt féltve őrzött kincsei számára. Már a helynek is megvan a varázsa, hiszen nem egy terembe toppan a látogató, mint egy átlagos múzeumban, hanem a keskeny padlászérem feljárótól leereszkedő meredek lépcsőn kell felkapaszkodnia annak, aki meg szeretné nézni a múltat idéző tárgyakat.

Amikor a gazdag tárgyi anyagot látva a felett érdeklődünk, hogy hány darabot számlál a gyűjtemény, a tulajdonos nevetve jegyzi meg, hogy ő maga sem tudja. Viszont végignéző a múzeumon, szinte biztosan megállapíthatjuk, hogy több száz tárgy van ott, az egykor a háztartásban, a gazdaságban használt tárgyaktól, a különböző népi mesterségek kellékeiig, valamint a harci eszközökig, kiegészítőiig rendkívül gazdag a gyűjtemény. Néhány perc alatt több mint ötven szentes vasalót számolunk meg, méret szerint elrendezve sorakoznak a polcon, a legkisebb szinte tenyérnyi nagyságú. Kissé odébb írottasok, varrottasok, citera, régi írógép, illetve a szántás, vetés, szövés, fonás eszközei lát-

hatóak, az asztalos- és ácsmesterségek jellemző eszközei is felsorakoznak.

Amikor arról kérdezzük, hogy honnan szerzi be ezeket a régi „kincseket”, Biró Zsigmond Sándor elárulja, a padlászérem folyamatosan bővül, mindig akad egy-egy megvásárolni való darab, illetve sokan engedik be a padlásukra keresgélni, vagy felajánlják neki azokat a régi tárgyakat, amelyekre már nincs szükségük.

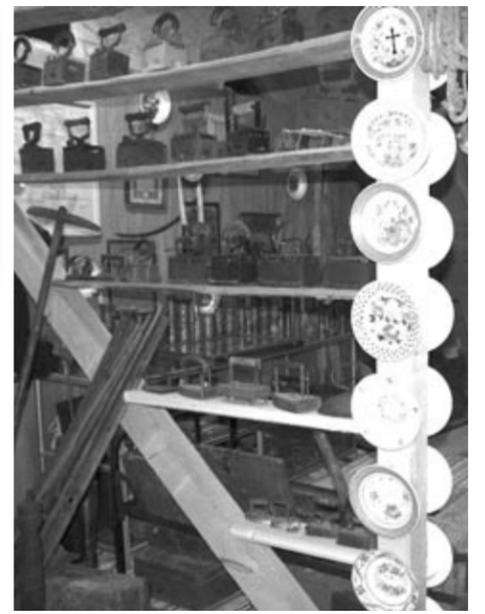
A padlászérem hobbiból született meg, tulajdonosa a családi ereklyék összegyűjtésével kezdte otthon, a szülői háznál, majd ami-

kor családot alapított és elköltözött, tervben volt, hogy lesz egy olyan része a háznak, ahol ezek a tárgyak helyet kapnak.

A családi padlás után kezdett bővülni a kör, először átment a szomszédokhoz, olyan helyekre, ahol tudta, hogy gazdálkodott a család, a felmenők, majd egyre messzebb jutott. A néprajzi tárgyak többnyire így gyűltek össze, házak padlásain találta meg őket, ezek mellett vásárolt is, hiszen, mint mondta, a világháborús időszakból fennmaradt tárgyakat nem igazán ajánlják csak úgy fel az emberek. Abból az időből kardok, sisakok, kulacsok, katonai emlékek gazdagítják a múzeumot, nemrég vásárolt meg egy nagyobb gyűjteményt, amely lövegvázákat foglal magába. A vasalógyűjtemény nyolcvan százalékát egy Nagybánya környékén élő gyűjtőtől vásárolta, Nyárádszereda környékéről inkább használati tárgyak származnak. Sok felajánlás érkezik, és sok, igen értékes tárgy kerül hozzá, nemrég felhívta egy Gyergyóban élő hölgy, akinek Erdősínádon van a családi háza, és elmondta, hogy az édesapja kovács volt, és szeretné felajánlani a tőle megmaradt eszközöket. A padlászérem falait díszítő,

szébbnél szébb tányérok egy református lelkész és a nagybátyja gyűjteményéből valók. A háborús sarokban egy szép kollekciónak található régi kitüntetések, korabeli pénzekből. Magyar vonatkozású, leginkább az első világháború idejéből származó érmék, kitüntetések vannak benne, amelyeket elsősorban az interneten vásárol, gyakori, hogy megöröklik a házak Erdélyben az új tulajdonosok, utána pedig licitoldalokon értékesítik a ház padlásán talált tárgyakat.

A gyűjteményben különlegességnek számít egyebek mellett a katonai ágy, a löportartó szaru, ami az 1700-as évek elejéről származik, a láncsisak pedig a 16. századból. Biró Zsigmond Sándor hozzátette, a padlászéremben sok a felmenőik által a hétköznapokban használt eszköz, köztük olyan érdekességek, amelyek nem tömeggyártási folyamat részeként készültek, hanem valaki otthon eskábálta össze, ami a mindennapokban megkönnyítette az életét: ilyen például a kéregkosár, régen abban gyűjtötték az erdei bogyós gyümölcsöt, vagy a vaspapucsos ásó, amit az 1850-es években használtak utoljára, és olyan kevés volt a fém akkoriban, hogy csupán az ásó végére került egy kis darab belőle, a többi része fából van. De található a gyűjteményben kukoricaszemelő és kakaspattogató is, amit a tűz fölé tettek, és leborí-



tották egy szalmakalappal, amíg kipattogott a kukorica – ismertetett dióhéjban néhány érdekesebb darabot a gyűjtő.

Mint mondta, sokakon, főként az időseken vagy azokon, akik falun nőttek fel, a nosztalgia érzése lesz úrrá, amikor felmennek a padlására. Számára a gyűjtés hobbi, de mindez értelmetlen lenne, ha nem osztaná meg az élményt másokkal, ezért előzetes bejelentkezés alapján látogatható a nyárádszeredai padlászérem múzeumban. A környékről elsősorban gyerekcsoportokat visznek el a pedagógusok, de eddig inkább idegenek, külföldiek voltak kíváncsiak rá. Az érdeklődők a Nyárádszeredai Padlászérem Facebook-oldalon találják meg a telefonszámot, ahol időpontot egyeztethetnek.

Biró Zsigmond Sándor elismeri, bár megvan a varázsa annak, hogy padlás van a múzeum, a hátrány az, hogy helyszűke miatt sok tárgy nem érvényesül kellőképpen, nincs megfelelő falfelület, ahol elhelyezhetne bizonyos darabokat, ezért idővel szeretne méltóbb helyszínt biztosítani a kincseinek.



A néptánc mint életforma

„Nekem nem két, hanem 152 gyereke van”

Nagyszüleinek és szüleinek köszönhetően tette magáévá a néptánc, népzene iránti szeretetet Törzsök Zsuzsánna, akit gyerekek, felnőttek egyaránt jól ismernek a Maros Művészegyüttes előadásaiából. Azt azonban talán kevesebben tudják róla, hogy Zsuzsi évekként elelőtt úgy döntött, átörökíti ezt a kincset, és megpróbálja megszerettetni a fiatalabb nemzedékekkel népi hagyományainkat. A Borsika néptáncgyűttesben, amelynek Zsuzsi az egyik alapítója, ma már a négyévestől a tizenévesig 150 gyerek táncol. A Maros Művészegyüttesnél töltött évekről, a borsikás nagy családról, valamint a nemrég átadott új próbateremről beszélgettünk a mindig mosolygós Törzsök Zsuzsival.

Menyhárt Borbála

– A Maros Művészegyüttes hivatásos táncosa vagy, emellett a Borsikánál gyerekeket oktatsz néptáncra. Hogyan vált az életed meghatározó részévé a tánc?

– Már a nagyszüleim is szerettek táncolni, szívesen vettek részt multságokon, kiskoromban szüreti bálokra jártam Iszlóban és Vadadban, ahol a nagyszüleim laktak. De a szüleim is nagy bálozók voltak, úgy nőtem fel, hogy a néptánc, a népi hagyományok mindig az életem részét képezték. 1995-ben beíratk a Napsugár néptáncgyűttesbe. Még nem voltam tízéves, ezért majdnem kiestem, de szerencsémre, aki hangszeren játszott, visszaléphetett a csapatba, én pedig orgonán játszottam, így tízévesnél fiatalabbnak is maradtam. Füzesi Albert és Bodor Ildikó, a Maros Művészegyüttes tagjai voltak az oktatóim, hetente többször jártam táncolni, és



ezen az alkalmon szentnek számítottak. Hétfőn, szerdán és vasárnap táncpróba volt, onnan pedig nem lehetett hiányozni, ha el is mentünk falura, ha esett, ha havazott, időben hazajöttünk, nehogy lemaradjak. Szigorúság volt a próbákon, de utólag visszagondolva, így volt rendjén, hiszen nemcsak néptáncot tanítottak, hanem életre is neveltek, példát mutattak, és most én is ezt próbálom továbbvinni a hozzánk járó gyerekekkel. A Maros Művészegyüttesnek 2003 októberétől vagyok a tagja, abban az évben felvételt hirdettek, mivel ürült hely, és az oktatóm, Füzesi Albert megkérdezte, lenne-e kedvem szerencsét próbálni a vizsgán. Megtiszteltetésnek éreztem a lehetőséget, szerencsére a vizsga sikerült, így azóta táncolok az együttesben.

– Jó párszor láttalak már a színpadon, mindig valósággal ragyogsz, szívvel-lélekkel, a teljes lényeddel jelen vagy a színpadon, a tánc számokra nem munka, hanem hivatás, életforma...

– Valóban, ez egy életforma, ami nélkül nem tudom elképzelni az életem, ha a táncról, az énekléstől megfosztanának, olyan lennék, mint egy törött szárnyú veréb. Ha örömm van, azért énekelek, ha pedig bánatom, azt énekelem ki magamból, ez valósággal gyógyír, terápia számomra. És ezt tapasztalom a gyerekeknél is, járt már nálunk táncoktatáson Down-kóros kisfiú is, és látszott, hogy rá is jó hatással volt ez a „terápia”.

– Mikor döntötted el azt, hogy továbbadod a tarsolyodban lévő tudást, és újabb nemzedékeket próbálsz a néphagyományok szeretetére nevelni?

– Ez úgy kezdődött, hogy felkértek az egyik iskolából, oktassak néptáncot a gyerekeknek, és bár kezdetben volt bennem egy kis félelem, hogy helyt tudok-e állni az oktatás terén, gyorsan belejöttem, és iskolákban, óvodákban tanítottam néptáncot. De nagyon rég volt ez, az első generációs diákjaim már

egyetemét végeztek. Hat évvel ezelőtt a kollégámnak, Nagy Leventének támadt az az ötlete, hogy mi lenne, ha indítanánk Vásárhelyen egy néptáncgyűttest, a Napsugárhoz hasonló, ahol mi is egykor kezdtük. Így született meg a Borsika, hat évvel ezelőtt Nagy Leventével indítottuk el, ma pedig Kovács Szabolcs kollégámmal oktatjuk a gyerekeket. Négyéves kortól kezdjük az oktatást, ugyanis akkoriban ez a korosztály még nem volt lefedve, egykor a Napsugárban is csak tízéves kortól fogadták a gyerekeket. Van kis-, közép és nagycsoportunk, 4-6, 6-10 és 10-14 évesekkel foglalkozunk, összesen 150-en járnak a három korcsoportból. A négyévesekkel népi gyermekjátékokkal, mondókákkal, ritmusgyakorlatokkal kezdjük az oktatást, ezáltal fejlődik az egyensúlyérzékük, a koordinációs készségük. A legkisebbek, akikkel eleinte foglalkozni kezdtünk, azóta felnőttek, tizenévesek, és ők képezik a mai nagycsoportot.

– Nemrég nagy örömmel jelentettétek be, hogy régi álom vált valóra: elkészült a Borsika szép, új, tágas próbaterme. Eddig hogyan oldottátok meg, hogy 150 gyerek hetente kétszer próbálni tudjon?

– A Borsika megalakulása után a fő gondot sokáig az okozta, hogy nem volt saját teremünk, így a Maros Művészegyüttes igazgatója, Barabási Attila Csaba biztosított számunkra helyet. Eleinte a Kövesdombon próbáltunk, viszont ott az volt a gond, hogy az előadóterem is, emiatt néha elmaradtak a próbák. Sok vidéki gyerek járt, jár ma is, és



sokszor mi is későn értesültünk, hogy előadás miatt elmarad a próba, így kellemetlen volt, hogy a szülők behozták vidékről a gyereket, majd azzal szembesültek, hogy vissza kell fordulniuk. Utána a Maros Művészegyüttes Arany János utcai termében próbáltunk, majd a Jazz and Blues Clubban. A saját terem gondolata régóta foglalkoztat, nagyon szeretjük volna, hogy végre legyen egy hely, ahol zavartalanul, a termet használó intézményektől függetlenül tudjuk a gyerekeket tanítani. Időközben, ahogy nőtt a gyereklétszám, a férjem, Törzsök Hunor is mellém állt, mi az oktatási résszel foglalkozunk, ő pedig a menedzseri részt, a szülőkkel való kapcsolattartást vállalta fel. Az ő meg az apósom javaslatára felvettük a kapcsolatot a református egyházzal, és szerencsével jártunk, sikerült öt évre bérbe venni a Forradalom utca 45. szám alatt a Makariás-háznak – ahol egykor a Maros Művészegyüttes is próbált – egy részét. A hátsó részben egykor étkezde volt, ezért átalakítást igényelt, falakat bontottunk és újakat húztunk fel, szigeteltünk, a villanyhálózatot kicseréltük, új lámpatesteket szereltünk, kijavítottuk és lefestettük a falakat,

ablakokat, parkettáztunk, fűtés- és klímaberendezést szereltünk, speciális táncszőnyeget vásároltunk, illetve korszerű, kisebb előadásokra is alkalmas hangtechnikai eszközöket szereztünk be.

Rengetegen álltak mellém a próbaterem felújításakor, helyi vállalkozók, szülők, a gyerekek is jöttek, közmunkáztak, jó érzés volt megtapasztalni, hogy egy közösség áll mellettünk, amiért végtelenül hálás vagyok. Valójában mi, a borsikások egy nagy család



vagyunk, szoktam is mondani, hogy nekem nem csak két gyereke van, hanem 152.

A támogatók mellett az egyesületünk, a Borsika Néptáncgyűttes Egyesület pályázatokkal is igyekezett a felújítási munkálatokat, illetve a terem felszerelését segíteni, ugyanakkor más célokra is próbáljuk ezáltal előteremteni az anyagiakat, például a Csóóri Sándor Alapnál megpályázott összegből népviseleteket szereztünk be, vajdaszentiványi, mezősegyesi viseletet, székely harisnyákat. Székely ruhát azért nem, mert úgy gondolom, mindenkinek, aki magyarnak vallja magát, kellene legyen otthon ilyen ruhája.

– A közösségi oldalakon látni, hogy különböző helyszíneken van fellépésetek, sokat utazik, turnézik a Maros Művészegyüttes. Hogy tudod ezt összeegyeztetni a családdal, illetve a Borsikával, a másodikkal?

– Már hozzászóltam ehhez. Az elején, amíg a lányaim kicsik voltak, nehéz volt elmondani nekik, hogy anya elmegy. A második gyerek után, amikor visszatértem dolgozni, éppen egy kéthetes turné következett, a kislányomat anyatejjel tápláltam, és nem tudtam, hogyan oldjam meg, hogyan lehetnék távol tőle két hétig. Az igazgató úr azonban nagyon megértő volt, felajánlotta, hogy jöjjön a család is, így az első turnéra családosul mentünk. Aztán ahogy a lányaim nőttek, kezdtek hozzászokni ahhoz, hogy néha el kell utaznom, mindig megkérdezik, hányat kell aludni, amíg hazaérek, és egyenként húzzák ki a naptárban a napokat. A férjem hatalmas támaszom mind a Borsika működésében, mind a családban, de a szüleimre és anyósomékra is mindig számíthatok.

– A Borsika családot kire hagyod, amikor turnézol?

– Ilyenkor végső esetben elmarad a próba, de volt olyan is, hogy a férjem tartotta meg a

táncpróbát, illetve az is előfordult, hogy a tapasztaltabb gyerekek segítségét kértük, hogy gyakorolják a koreográfiát az újabbakkal.

– A Maros Művészegyüttes folyamatosan újabb és újabb előadásokkal rukkolt elő, ezekkel párhuzamosan régebbieket is színre viszték. Melyik szerep áll a legközelebb a szívedhez?

– Talán a Szép Palkóban a Tátika, de a Fehérlófia is közel állt hozzám, meg a János vitéz is, amelyben voltam Iluska is, a boszorkány is, és talán az erősebb személyiségemhez az utóbbi állt közelebb. A Mátyas király is nagy kedvencem. Valójában mindenik szerepet úgy kell magunkra öltöztetnünk, és azonosuljunk vele, hogy az hiteles legyen. Emögött pedig nagyon sok munka áll. Ahogy valaki

elmegy dolgozni mindennap a gyárba vagy az irodába, úgy mi, táncosok is mindennap bemegyünk dolgozni, kezdjük a bemelegítéssel, koreográfiát tanulunk, ismétlünk. Ez minimum napi négy óra, de gyakran nyolc is lesz belőle, ha ott van a koreográfus, még hosszabb lehet ez az idő. A próbákon tanácsokkal segítjük egymást, hosszasan próbálunk tükrözni, illetve néhányan – köztük én is – elvégeztük a mozgásművészet-koreográfia szakot a Művészeti Egyetemen, ahol többek között színészképzésben is részünk volt, ami, úgy gondolom, nagyon fontos, főleg a mesejátékokban, de a folklórelőadásokban is.

A koreográfusunk mindig azt mondja, ragyogni kell a közönség előtt, „süssön” a színpadon a táncos, akkor is, ha háttal áll. És ha néha meg is áll, úgy kell megálljon, hogy az már tánc legyen.

– Említetted, hogy gyerekként a nagyszüleidtől és a szüleidtől „lested el” a tánc szeretetét, most pedig a te lányaid viszik tovább a családi hagyományt, ha jól tudom, mindketten táncolnak...

– Igen, Anna lányom a nagy Borsikában, Écska pedig a középcsoportban táncol, ő ballemez is. Számukra ez teljesen természetes volt, úgy érzem, egy életutat mutatnak nekik, példakép vagyok számukra, és amint látom, még sok gyereknek a Borsikánál, hiszen öltözködésben, hajviseletben is próbálnak utánogni. Igyekszem ennek megfelelően viselkedni, és hiteles lenni, ha elvárom a próbán a szoknyát, akkor oda kell figyelnem arra, hogy én is szoknyában és táncoscipőben jelenjek meg. A viselkedésben is fontosnak tartom, hogy hiteles legyek, hiszen hiába mondom, hogy mekkora öröm táncolni, ha rajtam nem azt látják. Tapasztalom is, hogy ha esetleg valami miatt rosszkedvűen megyek be próbára, azonnal megérik.



Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Tárkonyos marhahúsgombóc-leves

Fél kg finomra darált marhahúst két kisebb tojással, sóval, borssal, egy csapott evőkanál



prézlivel alaposan kidolgozunk. Két nagyobb murkot a nagyobb lyukú reszelőn lereszelünk, fél dl olajon megdinszteljük, majd feltöltjük 3 liter vízzel. Hozzáadunk egy fej hagymát, egy zellergumót, két petrezselyemgyökeret lereszelve, de apró kockára is vágjuk. Három darab tyúkhúsleveskockát, pár darab szemes borsot a zöldséghez adunk. Megformázzuk a húsgolyókat és a zöldségekkel együtt puhára főzzük. Két darab kockára vágott krumplit, pár szelet gombát is tehetünk bele, de elhagyható. Két evőkanál rizst is adunk hozzá, ami még további 10 percnyi főzést igényel. Ha van friss tárkonyunk, vagdaljunk bőven bele. Ha ecetes tárkonyt használunk, a levest nem kell külön savanyítani. Egy dl zsíros tejszínnel behabarjuk.

Mézes mogorókrém

Egy kg földimogyorónak a héját lesűroljuk, tepsiben alacsony hőfo-

kon picit megpirítjuk. Hűlni hagyjuk, majd aprítógépbe tesszük, és nagy fokozaton krémesre dolgozzuk. 10 dkg lágy vajjal, egy evőkanál kókuszszirral, csipetnyi sóval, két evőkanál mézzel összedolgozzuk, és üvegekbe tesszük. Kenyérre, kalácsra kenve forró tejjel, kakaóval nagyon finom, de lekvárt is kenhetünk rá. Ha mogorótortát szeretnénk készíteni, vajjal, mascarponeval összekeverve kész a mogorókrém, amely semmi adalékot, tartósítószeret nem tartalmaz. Nagyon finom.

Fahéjas-szilvalekváros házi hókifli omlós tejfölös tésztából

Hozzávalók a tésztához: 50 dkg liszt, 25

dkg vaj, 20 dkg tejföl, 3 evőkanál porcukor, 1 csipet só, szilvalekvár, 1 citrom reszelt héja, a forgatáshoz 4-5 evőkanál porcukor, 2 csomag vaníliás cukor, a tetejére diógerezdek vagy darált dió.

Elkészítés: a lisztet szitáljuk át, adjuk hozzá a sót, a szobahőmérsékletű vaját, és morzsoljuk össze. Adjuk hozzá a porcukrot, a tejfölt, és gyúrjuk össze a tésztát. Tegyük a hűtőbe legalább 1-2 órára, majd lisztezett deszkán nyújtjuk ki ujjnyi vastagságúra, és nagyobb pogácsaszagatóval szaggassuk ki. Mind-egyik közepére rakjunk egy kávéskanál szilvalekvárt, és csavarjuk fel. A széleket nyomkodjuk össze. Helyezzük a kifliket sütőpapírral bélelt tepsibe, és tegyük előmelegített sütőbe. 170 fokon 12-13 perc alatt sülnék készre. Amikor a süti elkezd színesedni, vegyük ki a sütőből. Ezt a mennyiséget csak több adagban tudjuk kisütni. Még melegen forgassuk a kifliket vaníliás porcukorba, dióval, mandulával is díszíthetjük.

Diókrémes mézes tészta

Szükséges hozzá 8 evőkanál olaj, 14 evőkanál cukor, 2 kávéskanál szódapor, 4 evőkanál méz, 10 evőkanál tej, 1 tojás és liszt, amennyit felvesz. Mindent főzünk a kályhán



egy edényben, kivéve a lisztet. A lisztet akkor gyúrjuk hozzá, amikor a massa már hűlt egy kicsit. Elégé ragadós a tészta. Négy lapot sütünk lisztezett tepsí hátán – vigyázni kell, mert gyorsan megsül.

Krém: 35 dkg vaját, 65 dkg darált diót, 20 dkg vaníliás porcukrot habosodásig kidolgozunk, majd 3 tojássárgát 6 dkg cukorral, 1 dl tejszínnel gőz fölött sűrűre főzünk, kihűtjük, és a diós masszához adjuk. A lapokat rumos, cukros vízzel meglocsoljuk, és megtöltjük a tésztát, majd kívül is bevonjuk krémmel, megszórjuk darált dióval.

Jó étvágyat kívánok!



Gyorsabb, hatékonyabb ellátás

A sürgősségi kórház intenzív újszülöttsztyála is csatlakozott a telemedicina hálózathoz

A Cristi Vasiliu Egyesület BCR által finanszírozott projektjének köszönhetően szeptember végén a Maros Megyei Sürgősségi Kórház intenzív terápiás újszülöttsztyálát is bekapcsolták az országban már működő telemedicina-hálózatba. A beruházás által a marosvásárhelyi újszülöttsztyál szakorvosai a lehető leggyorsabban tudnak konzultálni más városokbeli kollégáikkal az egyes kritikus esetek kapcsán. Jelenleg már tíz, újszülötteket ellátó intenzív terápiás központ része ennek a hálózatnak: a bukaresti Marie Curie, a konstancai, a jászvásári, a brassói, a kolozsvári, a temesvári, a craiovai, a pitești-i, a Maros Megyei Klinikai Kórház újszülöttsztyála, valamint most már a Maros Megyei Sürgősségi Kórház neonatológiai részlege is.

Menyhárt Borbála

A Maros Megyei Sürgősségi Kórház intenzív terápiás újszülöttsztyálán az egész országból fogadnak kritikus állapotban lévő csecsemőket, rendkívül összetett eseteket látnak el, többek között szívfejlődési rendellenességgel világra jött újszülötteket is, akiket az intézményben működő Szív- és Érendszeri és Transzplantációs Intézetben készülnék megműteni.

A korszerű telemedicina-rendszer lehetővé teszi a betegek állapotával kapcsolatos információk, eredmények biztonságos és gyors továbbítását, a páciensek életjeleinek a követését, a döntések és a beavatkozás idejének a lerövidítését. A projekt gyakorlatba ültetését követően a marosvásárhelyi intenzív terápiás újszülöttsztyál szakorvosai kapcsolatban lesznek az ország más központjaiban dolgozó kollégáikkal, és szükség esetén a lehető leggyorsabban konzultálhatnak egymással. Ennek a munkamódszernek számos előnye van a betegekre és az orvosokra nézve egyaránt, hiszen lehetőség adódik egy második orvosi vélemény kikérésére már a helyszínen, vagy a lehető legrövidebb időn belül, lehetővé teszi a gyors információcserét az or-

vosok között, lerövidül a beavatkozási idő, illetve az egyes betegek átszállítására vonatkozó döntések meghozatalának az ideje. Ugyanakkor csökken a kórterem túlszűfolttsága a szükségtelen átszállítások miatt, illetve az orvoscsapat, amelyhez a beteget átszállítják, hozzáfér az összes, addig elvégzett vizsgálat eredményeihez.

A marosvásárhelyi Cristi Vasiliu Egyesület által kezdeményezett és teljes egészében a BCR által finanszírozott projekt révén megvásárolták és beszerelték a telemedicina-hálózatba való csatlakozáshoz szükséges műszaki eszközöket, a működéshez szükséges szoftvert, valamint biztosították az internet-hozzáférési lehetőséget és a személyzet felkészítését ennek használatára.

Mariana Cernat, a Marosvásárhelyi Sürgősségi Megyei Klinikai Kórház menedzsere szerint a modern távgyógyító hálózatnak köszönhetően jelentősen javulni fog a kis betegek esélye a leghatékonyabb kezelésre, és



köszönetet mondott a Cristi Vasiliu Egyesületnek, valamint a BCR-nek, hogy megértették, mekkora jelentősége van egy ilyen beruházásnak a kis betegek ellátása terén.

Delia Vasiliu, a Cristi Vasiliu Egyesület (ACV) elnöke rámutatott, a projekt gyakorlatba ültetése nagy öröm számukra, azonban az igazi siker csak ezután lesz látható azon kisgyerekek által, akik a telemedicina-hálózatnak köszönhetően egy pluszesélyt kapnak arra, hogy meggyógyuljanak és nagyra nőjenek.

Nicoleta Deliu-Paşol, a BCR kommunikációs vezetője elmondta, már az első alkalommal, amikor hallott a telemedicina-hálózatról, tudta, hogy ez a projekt nagy segítség lesz az egészségügyi rendszer és különösen a sürgősségi orvoslás, valamint az intenzív újszülöttellátás számára. Ezért is támogatták a kezdeményezést, hiszen tudják, hogy minden segítő kézre szükség van az egészségügyi ellátás hatékonyabbá tételében – áll a Maros Megyei Sürgősségi Kórház lapunkhoz eljuttatott közleményében.

A nyitott művész

Szilágyi Mihály

Valószínű, hogy sokan látták már *A rózsá neve* című filmet. A középkor titkos jelekkel és misztikummal átszőtt világának egy ablaka nyílik meg előttünk filmnézés közben, viszont sokkal nagyobb élményben lesz részünk, ha előbb az ugyanilyen című regényt olvassuk el. Tény, hogy a könyv nem a legegyszerűbb olvasmányok közé tartozik, mert kalandozás közben tanít is, de mindenképp ajánlott elolvasni.

Umberto Eco – *A rózsá neve* szerzője – nemcsak regényíró, hanem döbbenetes tudású irodalmár, filozófus, a középkor jeltudományának kitűnő ismerője és – tegyük hozzá – figyelemre méltó zenész is volt.

Eco 1932. január 5-én született az olaszországi Alexandriában. Tanulást és könyveket szerető fiatalelként mindent elolvasott, ami a keze ügyébe került, így rövid idő alatt korosztályának legműveltebb tagjává fejlődött. Liceumi éve alatt katolikus vallási mozgalmakban vett részt, itt ismerte meg alaposan a Bibliát.

1945-ben kitüntetéssel végezte el a torinói egyetem filozófia szakát. Ezt követően számtalan témakörben kutatott, és sok értelmiségi fiatalal dolgozott együtt. A középkor jelrendszerének kitűnő ismerőjeként számtalan történettel szórakoztatta társait. Egy interjúban önmaga anekdotáját mesélte el, vagyis azt, hogy hogyan lett író. Gyerekeinek rengeteget mesélt, aztán mikor azok nagyobbak lettek, és már nem hallgatták meg érdekesebbnél érdekesebb történeteit, a meséléssel való tanítási vágya a regényírásban fejlődött terebélyes „gyufalevelű” fává. Továbbá azt is megemlítette, hogy egyetemista korában több musicalnek is ő írta a szövegeköt.

1962-ben jelent meg *A nyitott mű* című ér-

tekezése, amely még a szerzőt is meglepő nemzetközi visszhangot keltett. Ez a munka a művészeti alkotások értelmezési síkjairól elmélkedik, és Olaszországban ez indította el a Gruppo 63-nak nevezett irodalmi és művészeti mozgalmat. A viták színvonalát jelzi, hogy a kor tapasztalt és elismert írói is érdeklődtek a mozgalom iránt.

A szerző a televíziózás és az újságírás terén is magas mércéket állított fel. *A Gyufalevelek* című gyűjteménye például különböző folyóiratokban megjelent rövid írásait tartalmazza. Ebben a könyvben olvasható egy különösen humoros olvasmány a fociperverzioról. Az író itt három kategóriára osztja a futballrajongókat. Aki csinálja (játssza) és élvezi, az teljesen rendben van, aki nézi, hogyan csinálják mások, az már a perverzok kategóriájába tartozik, de aki csak beszél arról, hogyan csinálják mások, és élvezi, az nagyon perverz...

1996-ban (magyarul 2000-ben) jelent meg a *Miben hisz, aki nem hisz?* című vitasorozata, melyben az ateista Eco és Carlo Maria Martini bíboros és bibliatudós folytattak nyilvános vitát a *Liberal* című folyóiratban. Tanulságos ez a mű minden olvasó számára, mert nem azzal kezdődik és fejeződik be, hogy hívő és nem hívő rágódik a „van Isten – nincs Isten” csonton, hanem etikáról, erkölcsi értékekről, az élet tiszteletéről, a másik ember tiszteletéről és sok más olyan dolgról értekeznek, amelyek meghatározzák az ateisták és hívők életvitelét is. Kissé ironikus, hogy miközben arra gondolunk, egy ateista csakis a megátalkodott gonoszság szimbóluma lehet, kiderül, hogy rengeteg közös érték van hívő és nem hívő között. Sőt mi több, egy nem hívőnek felelősségteljesebben kell élnie, mint egy hívőnek, mert jegyezzük meg, „aki nem hisz, az nem gondolja, hogy

figyelik odafönről, és épp azért úgy tudja, hogy nincs is ott, aki megbocsáthatna. És ha tudatában van annak, hogy rosszat tett, magánya végtelen, halála pedig keserű lesz. Még a hívőnél is jobban vágyik a nyilvános gyónás által nyert megtisztulásra, és a többiek bocsánatát fogja kérni. Hiszen mi más magyarázata lehetne annak, hogy lelkiismeretfurdalást a nem hívő is érezhet”.

Az egyik Eco-féle gyufalevelén többek között a következő mondat olvasható: „Az életben az énekléssel, a zenéléssel, a színjátszással is próbálkoznunk kell, ha igazán élvezni akarjuk annak az előadását, aki nálunk sokkal jobban ért a dologhoz.” Be kell vallanunk, igaza van Ecónak, de ugyanakkor pirulva kell elismernünk önmagunk előtt, hogy annyi mindenhez akarunk érteni, amit soha nem próbáltunk.

Feltevődik a kérdés, hogy vajon a professzor úr tudott-e muzsikálni, vagy a zeneperverzió csapdájába esett? A provokatív kérdésre pedig az a helyes válasz, hogy bizony Umberto Eco jó muzikusnak számított. *A Hogyan ne beszéljünk a fociról?* című rövidke írásában – mivel nem akarta megsérteni a labdafejúkat – inkább zenei példával ecseteli a kellemetlen helyzetet:

„– Hallotta Frans Brügggen legutóbbi CD-jét?

– Pardon: kinek a mijét?

– Hát a Pavane Lachrymé-t. Az elején szerintem túlzásba viszi a lassítást.

– Bocsánat, nem értem.

– Van Eyckről beszéltek, na. – (Szótalgolva.) – Blockflöte.

– Tetszik tudni, én... Az vonós hangszer?

– Aha, értem már, szóval maga nem...

– Én nem.

– Furcsa. Na de azt tudja-e, hogy egy kézi gyártású Coolsmára három évet kell várni? Akkor már jobb egy ébenfa Moeck. Az a legjobb, legalábbis a bolti forgalomban. Gazzellonitól tudom, hogy szerinte is. Mondja,

maga el szokott jutni a Dordre Doen Daphne D'Over ötödik variációjáig?

– Én tulajdonképpen csak Parmáig megyek...

– Ja, értem, szóval maga nem C-ben, hanem F-ben szokott játszani. Hálásabb is úgy. Képzelve, felfedeztem, hogy van egy olyan Loeillet-sonáta, ami...

– Ki az a Lőjjé?

– Kíváncsi volnék, hogy áll a Telemann-fantáziákkal. Boldogul velük? Csak nem német fogástechnikát használ? (...)

Nem tudom, sikerült-e érzékeltetnem, miről van szó. Az olvasó talán megérti, hogy szerencsétlen útársam miért csimpaszkodik bele ezek után a vészfékbe.”

Eco különböző méretű furulyákon játszott. Téves fordítások gyakran fuvalat írnak furulya helyett, de ez semmit sem változtat a tudós zenei tudásán. Egy folyóiratnak adott interjúban bevallotta, hogy Johann Sebastian Bach, Georg Philipp Telemann, Jean-Baptiste Loeillet, valamint Giovanni Battista Sammartini barokk zeneszerzők műveit szereti legjobban játszani. A hangszerjáték segítségével sokkal mélyebben sikerült megértenie az általa kutató korszakok gondolat- és érzésvilágát.

2016. február 19-én Umberto Eco halála óriási veszteséget jelentett az európai kultúrában. Matteo Renzi, Olaszország akkori miniszterelnöke a következő szavakkal búcsúzott a nagy tudóstól: „A múlt egyedülálló intelligenciáját ötvözi a jövő előrelátásának határtalan képességével”. Temetésén két barokk zeneszerző műveiből adtak elő egy-egy részletet: Marin Marais Couplets de folies, valamint Arcangelo Corelli La folia című alkotásának harmóniai búcsúztatták a zenélő tudóst.

IDÉZET 1.		LEVEGŐT IGENYLO	TENGER-NAGY (FRANCIA)	A HÁZBAN	ALGEBRA (RÓV.)	TARTALMATLAN JOGI	A TEA ALKALOIDJA	ÁRKOT KÉSZÍT BECÉZETT ITAL	SZÍNÉSZNŐ (MARIANN)	NÉMET FOLYÓ	SKÁLA-HANG	VÁRAT DOB VÉDTE	AZONBAN SZÉP VITÉZ	PORTÉKÁT KINÁL	MARUT, B. TRAVEN VALÓS NEVE	A MAGASBA
Publius ... Maro (Kr. e. I. század) neve és egyik gondolata alakul ki a rejtvény főszóiban.		H														L
	GYAKRAN FELVESZ							AZ UTOLSÓ GÖRÖG BETŰ					JELFOGÓ			
	SZORÍTÓ FERDE TORONY VÁROSA					VEGYI KÖTÉSFELE HORDÓT MÉRŐ					ARRÉBSZALAD ZAMAT				GIGA (RÓV.) NEHEZTEL	
IDÉZET 2.	E	ÜNNEPELYESEN ÁTADÓ	KIKÖTŐ (ANGOL) TARTOZÁST MEGAD		NÉMET HORGONY GÖRÖG BETŰ				MOSÓPOR-MÁRKA SZLOVÁK FOLYÓ (ÁRVA)						...MÓG (DOHOG) SZATURÁL	
BONYODALOM				INDÍTÉK TÉVESEN JEGYZŐ			AZ ARGON VEGYJELE TILTÓSZÓ		FRANCIA ARANY TOLNA M. HELYSÉG			ÓRÓMAI RÉZPÉNZ ARATI		BAJ, GOND (FRANCIA) MENJI (OLASZ)		
... MONTAND (ÉNEKES SZÍNÉSZ) SZÁNDÉK			CITROM (ANGOL) RAGAD				FRANCIA FESTŐ JÓSOK KÁRTYÁJA					ÓROSZ VÁROS PLÉD				A KÖLTŐ NEVE
			RÉGÉSZ KERESI FOLYÓÁGY				AROMA NOHA						ÓROSZ RENDEZŐ STRASSE (RÓV.)			
ELÓTAG: FŰL			BARÁT (SPANYOL) INDÍTÉK				AMELY HELYRE NÉVELŐ					AZ ARZÉN VEGYJELE ANTIK		SZIGET (FRANCIA) ATMOSZ-FÉRA (RÓV.)		
FÁBA VÉS MELEG			ZENEDRÁMA ...SZER (TELJESÍTMÉNY-NOVELO)			NAGY TESTŰ PAPAGÁJ SZERTE					TANÍT ÁSVÁNYI FŰSZER				EZERI PAPIRRA KELL JEGYZNI	
		KERÜLŐ, ADÓDÓ ... NIN (USA IRÓNÓ)			LAKÁS RÉSZÉ RAJONGVA SZERETŐ				ELDOBOTT KÁRTYALAP FITOS					HATÁRRAG VÉGTAG RÉSZÉ		
MÉH-Csapat			ELLENBEN IDŐS		LEKVÁR FAKAD		MORZELJEL MESSZE (FRANCIA)		BÖRGYÓGY. MTA-TAG (IM-RE, XIX. SZ.) ELŐIDÉZ				CSEREMISZ FÉLIG SZABADI			
EGOISTA			BIZAKODIK KADAMOSZ LÁNYA				KIRÁLY (FRANCIA) HÁROM (OROSZ)				FEJ, KEZDET (HÉBER) A PANASZ SZAVA			...SASZTRI (INDIAI POLITIKUS) KAUZÁLIS		
ÚJ-ZÉLANDI ÓSLAKÓ				CSIKÓTÓ-JÁSA HÍRES ÉTLEN GÉNI				GÖRÖG BETŰ MAGAD				RÖVID HARISNYA KICSINYÍTÓ KÉPZŐ				
KÍNAI HOSSZ-MÉRTÉK		NEM TART VISSZA ZORRO JELE				VISSZARIADÓ RÓMAI 50						BÓBITÁS PAPANAGAJ FÉLÁRI				
L.N.J.	E												VAJFÉLE			

Szeptember 29-i rejtvényünk megfejtése: **Ne élj gyorsan, a dolgokat beosztani annyi, mint helyesen élvezni.**

Színvonalas, jó iramú találkozó, csupán a gól hiányzott

Szabó Antal-Lóránd

Szászrégenben a labdarúgó harmadosztály hatodik játéknappján érdekes, ám ugyanakkor szoros mérkőzésre volt kilátás, hiszen a tabella harmadik, valamint negyedik helyezettje mérte össze játéktudását. Az elmúlt bajnokságok során a kudzsiri gárda a házigazdák valóságos mumusává vált, hiszen a Fehér megyei alakulat többször is győztesként hagyhatta el a pályát.

A 3. percben a vendégek máris veszélyeztettek, Domşa közeli, erős lövését Bucin kapuvédő először kiütötte, majd rávetődve megfogta. Az első negyedórában a vendégek többet kezdeményeztek, majd az Avântul lassacskán átvette a küzdelem irányítását. A 15. percben nagyon közel került a vezető gól megszerzéséhez, ám a fáradhatatlan Truța mintegy 8-9 méterről Csapó Roland kapuvédőt vette célba, majd alig három perc elteltével egy látványos egyéni akciót követően Harkó puskázott el egy nagy gólhelyzetet: a kistermetű középpályás kecsgető szögéből, néhány méterről mellőlött. Elismerésre méltó színvonalú volt a találkozó ezekben a percekben, és a kissé felázott, gyatra minőségű pálya dacára a játék iramára sem lehetett panaszkodni. A vendégek nagyon jó replikát nyújtot-

tak, a 28. percben akár góllá is érhetett volna a nyomásuk, ám a tapasztalt Șaucă jó pozícióból érkező fejese elkerülte Bucin kapuját. A 33. percben a fiatal Raul Suciú mintegy 25 méterről küldött lövése jócskán fölément. Két perccel később pedig Domşa veszélyes baloldali beadásánál a hazaiak hálóőre résen volt.

A második játékrész Avântul-támadásokkal vette kezdetét, ám veszélyesebbeknek a kudzsiriak bizonyultak: az 54. percben Țirlă 35 méteres, jól eltalált lövését Bucin körülményesen hátrította. Az 57. percben a Fehér megyei gárda Boldea révén egy baloldali passzt követően közelről a hálóba juttatta a játékszert, ám a partjelző lesállást intett (korántsem nyilvánítható teljesen egyértelműnek a döntés!). A 61. percben a házigazdák előtt kínálkozott gólszerzési esély: Bujor remekül végzett el egy 25 méteres szabadrúgást, ám a keresztléc alá tartó labdát Csapó hatalmas bravúrral szögletre mentette. Hat perccel később újra Bucin kapujánál jegyezhetünk le említésre érdemes gólszerzési lehetőséget, ám ekkor Șaucă erős lövését Bucin kiütötte. A 87. percben a régeniek szakmai igazgatóját kiállította Cosmin Apetrei roznovi sípmester, miután Enyedi Andrei egy piroslap-gyanús szituációnál túl hevesen tiltakozott. A 90.

percben Murar bal oldalról Harkóhoz továbbított, a középpályás ígéretes szögéből mellégurított.

A játékvezető hármassá szentesítette a gól nélküli döntetlent, amely mindent összevetve eléggé híven tükrözte a pályán történeteket. Mindkét gárda megnyerhette volna a meccset, ám el is veszíthette volna a

zömében kiegyensúlyozott, látványos párharcot. A mérkőzés alatt jó teljesítményt nyújtott Truța, Enescu, Harkó, valamint Ovidiu Panga. Utóbbi egy mindössze 16 esztendő, tehetséges ifi, aki remek benyomást keltett: bátran és lendületesen futbalozott, aktívan részt vállalva a csapat támadásaiból.

Jegyzőkönyv

3. liga, IX. csoport, 6. forduló: Szászrégeni CSM Avântul – Kudzsiri Metalurgistul 0-0 Szászrégen, Avântul-pálya. változókéony időjárás, mintegy 350 néző. Vezette: Cosmin Apetrei (Roznov) – Andrei Pișta (Fălticeni), Vlăduț Hazi (Suceava). Ellenőr: Marius Ștefan (Szászváros), Claudiu Ștefănuți (Naszód).

CSM Avântul: Bucin (82. Raica) – Bugnar, D. Chirilă, Suciú, Truța, Enescu, Harkó, Vrabie, R. Bucur (71. M. Pop), Panga (82. Ghirlejan), Bujor (62. Ad. Murar).

Kudzsiri Metalurgistul: Csapó – Haj, Vladia, Dohotariu, De Freitas Fernandes, Țirlă, Udrea, Boldea, Păcurar (84. Selagea), Șaucă, Domşa (60. Lazăr).

Eredményjelző

* Szuperliga, 12. forduló: Botosáni FC – Kolozsvári FCU 1-1, Chindia Târgoviște – Bukaresti Rapid 1923 2-1. Az élcsoport: 1. Konstancai FCV Farul 27 pont, 2. Bukaresti Rapid 1923 24, 3. Nagyszebeni Hermannstadt 22.

* 2. liga, 8. forduló: Konstancai Unirea – Bodzavásári Gloria 3-1, Bukaresti Dinamo 1948 – Unirea 04 Slobozia 1-0. Az élcsoport: 1. Galaci Suporter Club Oțelul 18 pont, 2. Jászvásári CSM Politehnica 17, 3. FK Csíkszereda 16.

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 9. forduló: Bournemouth – Brentford 0-0, Crystal Palace – Chelsea 1-2, Arsenal – Tottenham 3-1, Fulham – Newcastle United 1-4, Liverpool – Brighton & Hove Albion 3-3, Southampton – Everton 1-2, Leeds United – Aston Villa 0-0, Leicester – Nottingham Forest 4-0, Manchester City – Manchester United 6-3, West Ham United – Wolverhampton 2-0. Az élcsoport: 1. Arsenal 21 pont, 2. Manchester City 20, 3. Tottenham 17.

* Spanyol La Liga, 7. forduló: Athletic Bilbao – Almería 4-0, Celta Vigo – Betis 1-0, Espanyol – Valencia 2-2, Cádiz – Villarreal 0-0, Getafe – Valladolid 2-3, Girona – Real Sociedad 3-5, Sevilla – Atlético Madrid 0-2, Rayo Vallecano – Elche 2-1, Mallorca – FC Barcelona 0-1, Real Madrid – Osasuna 1-1. Az élcsoport: 1. FC Barcelona 19 pont (19-1), 2. Real Madrid 19 (18-7), 3. Athletic Bilbao 16.

* Olasz Serie A, 8. forduló: Atalanta – Fiorentina 1-0, Empoli – AC Milan 1-3, Hellas Verona – Udinese 1-2, Inter – AS Roma 1-2, Juventus – Bologna 3-0, Lazio – Spezia 4-0,

Sampdoria – Monza 0-3, Sassuolo – Salernitana 5-0, Napoli – Torino 3-1, Lecce – Cremonese 1-. Az élcsoport: 1. Napoli 20 pont (18-6), 2. Atalanta 20 (12-3), 3. Udinese 19.

* Német Bundesliga, 8. forduló: Bayern München – Bayer Leverkusen 4-0, Lipcsei RB – Bochum 4-0, Freiburg – Mainz 2-1, 1. FC Köln – Borussia Dortmund 3-2, Eintracht Frankfurt – Union Berlin 2-0, Wolfsburg – VfB Stuttgart 3-2, Hertha BSC – Hoffenheim 1-1, Schalke 04 – Augsburg 2-3, Brémai Werder – Mönchengladbach 5-1. Az élcsoport: 1. Union Berlin 17 pont (15-6), 2. Freiburg 17 (12-6), 3. Bayern München 15 (23-6), 4. Borussia Dortmund 15 (11-10).

* Francia Ligue 1, 1. forduló: Clermont – Paris St. Germain 0-5, Toulouse – Nice 1-1, Montpellier HSC – Troyes 3-2, Lyon – Ajaccio 2-1, Olympique Marseille – Reims 4-1, Lille – Auxerre 4-1, Strasbourg – AS Monaco 1-2, Lens – Brest 3-2, Angers – Nantes 0-0, Stade Rennes – Lorient 0-1; 2. forduló: Ajaccio – Lens 0-0, Auxerre – Angers 2-2, AS Monaco – Stade Rennes 1-1, Troyes – Toulouse 0-3, Lorient – Lyon 3-1, Nantes – Lille

1-1, Nice – Strasbourg 1-1, Paris St. Germain – Montpellier HSC 5-2, Brest – Olympique Marseille 1-1, Reims – Clermont 2-4; 3. forduló: AS Monaco – Lens 1-4, Clermont – Nice 1-0, Toulouse – Lorient 2-2, Montpellier HSC – Auxerre 1-2, Lyon – Troyes 4-1, Olympique Marseille – Nantes 2-1, Lille – Paris St. Germain 1-7, Strasbourg – Reims 1-1, Angers – Brest 1-3, Stade Rennes – Ajaccio 2-1; 4. forduló: Ajaccio – Lille 1-3, Auxerre – Strasbourg 1-0, Troyes – Angers 3-1, Lorient – Clermont 2-1, Nantes – Toulouse 3-1, Nice – Olympique Marseille 0-3, Paris St. Germain – AS Monaco 1-1, Lens – Stade Rennes 2-1, Brest – Montpellier HSC 0-7, Reims – Lyon 1-1; 5. forduló: AS Monaco – Troyes 2-4, Toulouse – Paris St. Germain 0-3, Montpellier HSC – Ajaccio 2-0, Lyon – Auxerre 2-1, Olympique Marseille – Clermont 1-0, Lille – Nice 1-2, Strasbourg – Nantes 1-1, Lens – Lorient 5-2, Angers – Reims 2-4, Stade Rennes – Brest 3-1; 6. forduló: Ajaccio – Lorient 0-1, Auxerre – Olympique Marseille 0-2, Clermont – Toulouse 2-0, Troyes – Stade Rennes 1-1, Nantes

– Paris St. Germain 0-3, Montpellier HSC – Lille 1-3, Nice – AS Monaco 0-1, Lyon – Angers 5-0, Brest – Strasbourg 1-1, Reims – Lens 1-1; 7. forduló: Ajaccio – Nice 0-1, AS Monaco – Lyon 2-1, Lorient – Nantes 3-2, Toulouse – Reims 1-0, Olympique Marseille – Lille 2-1, Paris St. Germain – Brest 1-0, Strasbourg – Clermont 0-0, Lens – Troyes 1-0, Angers – Montpellier HSC 2-1, Stade Rennes – Auxerre 5-0; 8. forduló: Auxerre – Lorient 1-3, Clermont – Troyes 1-3, Nantes – Lens 0-0, Montpellier HSC – Strasbourg 2-1, Nice – Angers 0-1, Lyon – Paris St. Germain 0-1, Olympique Marseille – Stade Rennes 1-1, Lille – Toulouse 2-1, Brest – Ajaccio 0-1, Reims – AS Monaco 0-3; 9. forduló: Ajaccio – Clermont 1-3, Auxerre – Brest 1-1, AS Monaco – Nantes 4-1, Troyes – Reims 2-2, Lorient – Lille 2-1, Toulouse – Montpellier HSC 4-2, Paris St. Germain – Nice 2-1, Strasbourg – Stade Rennes 1-3, Lens – Lyon 1-0, Angers – Olympique Marseille 0-3. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 25 pont, 2. Olympique Marseille 23, 3. Lorient 22.

Már Belgrádban biztossá válhat a tavaszi folytatás az FTC számára

A Ferencváros azzal a tudattal lép pályára ma a Crvena zvezda vendégeként a labdarúgó-Európa-liga csoportkörének harmadik fordulójában, hogy a győzelemmel gyakorlatilag bebiztosítja tavaszi folytatását.

Matematikailag ugyan még nem dőlhet el, hogy a magyar bajnok az első kettő között zár a csoportban, de az Európa-konferencialiga folytatást garantáló harmadik helynél már nem végezhet hátrébb, amennyiben Belgrádban megőrzi százszázalékos mérlegét, miközben a négyes másik meccsén a török Trabzonspor és a francia AS Monaco döntetlent játszik egymással. Legutóbb 2004-ben szerepelt magyar csapat tavasszal valamelyik európai kupasorozatban, akkor a Debreceni VSC jutott az Európa-liga jogelődjének számító UEFA-kupa harmadik fordulójába.

A győzelem kivívása viszont rendkívül ne-

héznek ígérkezik annak ellenére is, hogy az élvonalas zöld-fehérek két bravúros sikert követően – a Trabzonspor 3-2-re, az AS Monaco 1-0-ra verték – a pont nélküli, sereghajtó Crvena zvezdához látogatnak. A belgrádi gárda ugyanis egyrészt nagyszerű formában van, a szerb bajnokságban 11 forduló után veretlenül listavezető, másrészt nemzetközi rutinja is számottevő, tekintve, hogy sorozatban hatodszor szerepel a Bajnokok Ligája vagy az Európa-liga csoportkörében, idén ráadásul utóbbiban nyolcaddöntőig menetelt.

A negyedik egymást követő idényében fő táblás Ferencváros számára az is intő jel lehet, hogy vasárnap váratlanul kikapott az NB I-ben, méghozzá az újonc Kecskemét vendégeként. A találkozón, különösen az első félidőben kifejezetten tompán futbalozott

Sztanyiszlav Csercseszov vezetőedző együttese, amely a második játékrészben nem tudta ledolgozni kétfólos hátrányát, de még a széptítés sem jött össze.

A két együttes hosszú történelme során mindössze kétszer csapott össze egymással: 1975-ben a KEK elődöntőjéből a magyarok jutottak tovább 4-3-as összesítéssel.

A csoport állása

1. Ferencváros	2	2	0	0	4-2	6
2. Trabzonspor	2	1	0	1	4-4	3
3. AS Monaco	2	1	0	1	1-1	3
4. Crvena zvezda	2	0	0	2	1-3	0

BL: Az Internazionale legyőzte az FC Barcelonát

Bajnokok Ligája, csoportkör, 3. forduló:

* A csoport: Liverpool – Glasgow Rangers 2-0, Ajax – Napoli 1-6. Az állás: 1. Napoli 9 pont, 2. Liverpool FC 6, 3. AFC Ajax 3, 4. Rangers FC 0.

* B csoport: FC Porto – Bayer Leverkusen 2-0, Club Brugge – Atlético Madrid 2-0. Az állás: 1. Club Brugge 9 pont, 2. Leverkusen 3 (2-3), 3. Porto 3 (3-6), 4. Atlético Madrid 3 (2-5).

* C csoport: Internazionale – FC Barcelona 1-0, Bayern München – Viktoria Plzen 5-0. Az állás: 1. Bayern München 9 pont, 2. Internazionale 6, 3. Barcelona 3, 4. Plzen 0.

* D csoport: Eintracht Frankfurt – Tottenham Hotspur 0-0, Olympique Marseille – Sporting Lisszabon 4-1. Az állás: 1. Sporting 6 pont, 2. Tottenham 4 (2-2), 3. Frankfurt 4 (1-3), 4. Marseille 3.

Televíziós közvetítések

* 19.45 óra:

M4 Sport: Crvena zvezda – Ferencváros (Európa-liga)

Pro Arena: Silkeborg – Bukaresti FCSB (Európa-konferencialiga)

* 22.00 óra:

Pro Arena: Slavia Prága – Kolozsvári CFR 1907 (Európa-konferencialiga)

Az időseket ünnepelték Balavásáron

Múlt vasárnap tizedik alkalommal köszöntötték Balavásáron a település időseit. Nem ez volt az egyetlen közösségi alkalom az elmúlt hétvégén a helyiek számára.

Gligor Róbert László

A Balavásárárt Egyesület 2014. évi megalakulása óta szervezi meg a helyi idősek köszöntését, de már azelőtt két alkalommal is szerveztek hasonló, szűkebb körű eseményt a református templomban. A frissen bejegyzett egyesület azonban nagyobb gondolt, és a művelődési otthonba hívta össze a település idősebb lakóit, de amióta a művelődés hajléka felújítás alatt áll, a Romantik étteremben találkoznak.

Az idősek világnapja alkalmából vasárnap délutánra hívta ünnepelni a helyieket az egyesület. Idén nyolcvan személyt szólítottak meg (mindannyian betöltötték a 65. életévüket). Az érkezőket népviseletbe öltözött fiatalok, az egyesület irodalmi körösei vezették be az épületbe, akinek pedig nehezebbre esett a gyaloglás, annak segítettek a helyszínre szállításában – tudtuk meg Székely Ellától, az egyesület programfelelősetől, aki Menyhárt Csegi Botond elnökkel együtt köszöntötte a meghívottakat, majd felolvasta a polgármester üdvözlő sorait. Székely Ella Életfáim címmel tartott előadást az öregedéstről, erre összpontosítottak az ünnepi műsor fellépői is: Kilyén Ilka színművésznő a lányával és férjével a helikoni költők műveiből állított össze és mutatott be zenés-énekes irodalmi műsort. Az ünnepi együttlétet az egyesület egy-egy szele



Idén nyolcvan idős személyt vártak a vasárnapi ünnepi köszöntésre

Fotó: Balavásárárt Egyesület

tortával, egy-egy szál viraggal és természetesen sok szeretettel „édesítette” meg, majd krémszappant és tusfürdőt tartalmazó csomaggal ajándékozta meg a jelenlevőket. Azoknak, akik betegség vagy egyéb ok miatt nem tudtak jelen lenni, a fiatalok a hét folyamán elviszik az ajándékot és oklevelet. Meghitt, gyönyörű percek ezek az alkalmak, az emberek nagyon várják, de nem azért a csekély ajándékért, amit az egyesület adni tud, hanem azért, mert egy napot rájuk áldoz, rájuk figyel a közösség – mondta el lapunknak Székely Ella. Az idei alkalom mottója: „Nem az évek számítanak az életünkben, hanem az élet az éveinkben”. A

kezdeményezést évek óta a Maros Megyei Tanács támogatja, amely idén kétezer lejt ítél meg az egyesület pályázatára.

Az egyesület évente két-három alkalmat szán a falu minden korosztályára, ebben az esztendőben még további két kezdeményezéssel célozzák meg az időseket: advent első vasárnapjára a falu asszonyai adventi koszorúkat készítenek nekik, továbbá idén is jut számukra karácsonyi szeretetsomag.

A hétvégén nem csupán az idősekre figyelt a Balavásárárt Egyesület: péntek és vasárnap között harmadik alkalommal rendeztek házas hétvégét Gyergyócsomafalván. A házasság hetét minden évben megszervezik, de külön egy hétvégét szának évente arra, hogy a házaspárok az otthoni környezetből kiszakadva jobban megismerjék egymást, tanuljanak a házasságról, nem titkolt cél a csapat- és közösségépítés sem. Az idei hétvége témája: Miért menekülünk? és Hogyan őrizzük meg a közösséget? Ilyenkor sokat beszélgetnek, különböző témájú fogalmazásokat írnak, játszanak a jelenlevők, ezek a napok alkalmat adnak a tanulás mellett a kikapcsolódásra, kirándulásra, sétára is a házaspároknak. A szőlőszüret miatt idén kevesebben tudták szabaddá tenni a hétvégéjüket, így csupán harminc személy tudott elutazni, különböző korosztályok voltak jelen, a nagyon fiatal házasoktól kezdve olyanokig, akiknek már unokáik is vannak – számolt be Székely Ella.

Lezárult a marosvásárhelyi, kezdődik a szovátai tábor

Nemrég zárult a Maros Megyei Képzőművészek Egyesületének marosvásárhelyi alkotótábor, amely egy rögtönzött kiállítással ért véget. Itt a táborban készült több mint 150 munkát állították ki.

A munkák – többnyire festmény és grafika – a következő időszakban több kiállításon is láthatók lesznek. A munkákat Vasile Mureșan képzőművész értékelte.

Az egyesület alkotótáborának hagyománya van, több mint tíz éve szervezik a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal támogatásával. Éve-

ken át a Vikendtelepen, majd a városban, két éve pedig a Mihai Eminescu Ifjúsági Házban alkottak a művészek. Idén nyolc napon át 26 alkotó dolgozott az emeleti termekben. A művészek nagy része Maros megyei, az egyesület tagjai, de másfelől is érkeztek, például Craiováról, Kolozsvárról és Fehér megyéből – mondta Czirják Lajos, a tábor szervezője, az egyesület alelnöke.

A képzőművészek egyesületének következő alkotótáborát Szovátán lesz, október 6-án, csütörtökön kezdődik, a Maros Megyei Tanács támogatja. (mezey)



Fotó: Nagy Tibor

A jegybank emelte az alapkamatot

A Román Nemzeti Bank igazgatótanácsa szerdai monetáris politikai ülésén 75 bázisponttal, 6,25 százalékra emelte az alapkamatot – közölte a jegybank.

Az irányadó kamattal mellett 75 bázisponttal 7,25 százalékra emelték a lombard hitel kamatát, és szintén 75 bázisponttal 5,25 százalékra a letéti rátát. Az új kamatértékek október 6-tól hatályosak.

Az alapkamattal kapcsolatos döntés összhangban van az elemzők várakozásával, akiknek a többsége 50-75 bázispontos emelést valószínűsített. A 6,25 százalékos alapkamatszint az elmúlt 12 év legmagasabb rátája.

A jegybank júliusban 100 bázisponttal emelte az irányadó kamatot 4,75 százalékra, majd augusztus elején 75 bázisponttal 5,5 százalékra. Így küzd az infláció ellen, amely augusztusban 15,3 százalék volt. A jegybank becslése szerint az idén már jelentősen lassul a fogyasztói árak növekedési üteme. Az augusztus eleji becslés szerint 2022 végén 13,9 százalékos inflációra számítanak, míg a jövő év végére 7,5 százalékos inflációt prognosztizáltak. A jegybank az idén még egyszer, november elején tart monetáris politikai ülést, akkor fogadják el az újabb inflációjelentést. (MTI)



Az elidegenedés a XX. század emberének tulajdona volt. Elidegeníthetetlenül. Legálábbis ebben a században hangsúlyozták különösképpen, és olyan tényezőként állították, amely a modern ember csatolmánya, védőpajzsa, csillagjegye. Bármilyen szorongást és frusztrációt, megrövidítést és megrövidülést (a perspektívát is beleértve) rá lehetett fogni az elidegenedésre. Jó kis ürügy vagy kibúvó volt, amellyel magyarázni (nyugtázni, igazolni, indokolni) lehetett a lét komplikációi között kiutat nem találó kisember kudarcait és félsikereit.

Elidegenedett a munkás a munkájától, miként fordítva is igaznak mondták, elidegenedett a gyerek a szüleitől és a családtól, néptől, nemzetségétől, miként ugyanennek az aránypárosnak az inversuma sem volt elképzelhetetlen és kimondatlan. Elidegenedett a tanuló az iskolától – ez számomra evidencia volt –, miként idegen lett az iskolának a tanuló és a tanár, önállósult a jelentése és a struktúrája, és célként lebegett reformált önmaga előtt. Mint egy önmagát beteljesítő jóslat kudarca. Ebben is ott lob-

bant részben az elidegenedés, de ezt akár tudathasadásnak is mondhattad volna.

Szóval dúlt az elidegenedés nagyban és Mikronéziában. Az idegen kifejezés konkrét tárgyakhoz, fogalmakhoz vagy embercsoportokhoz tapadt állandó jelzőként: idegen test, idegen bolygó, idegen eszmék és életidegen irodalom, idegen nyelv, idegen hangsúly, idegen tollakkal való ékeskedés, idegen országok és idegen táj, titokzatos is lehetett az idegen. Sokan az idegen végezték.

Elidegenedtünk a ruháinktól, amikor meguntuk, és többé nem akartuk felvenni, idegen lett az utca, amelyben felnőtünk, és húsz évig arrafelé sem jártunk, idegenek költöztek be a családi házba, és a külföldi honosabb, becsesebb volt, mint a lenézett otthoni. Egy reggel arra ébredünk, hogy egy idegen hajol fölénk és ébresztget. Menni kell az idegenbe. Délig azon törjük a fejünket, ki

Valami igazán

volt, hogyan történhetett meg, hol tévesztetünk utat, eszmét, autóbuzszi, szint. Eltévődünk az ezerszer végigjárt úton, és nem tudunk olvasni – valahogy nem ízlett az olvasnivaló, megkeseredett, hátat fordított nekünk a kedvesség és értelem, az otthonosság

Csütörtöki pesszimizmus

– Sebestyén Mihály rovata –

és a kényelem. Szúr a párna, harap a takaró. Ezeknek a dolgoknak, érzéseknek tekintélyes irodalma van. Filmek és regények, Franz Kafka és Déry Tibor, Albert Camus vagy József Attila. Ők még az igaziak. Ők még valóban így érzékelték a századot, amelyben éltek. Ady, aki csak az első két évtizedet élte át kevés híján, már megsejdtette, mi fog történni velünk itt Közép-Kelet-Európában, midőn azt mondja hihetetlen egyszerűséggel: „minden egész eltörött”. Majd a következő sorokban ráerosít: Minden láng csak részben lobbán, / Minden szerelem darabokban, / Minden Egész eltörött.//

A többiek, az epigonok és méltatlan, de túlméltatott utódok csak nyafognak, mímelik az elidegenedést, magukhoz szorítják a magánynak nevezett unalmaspárnát és isznak egykedvűséget. Hitelük egyre fogy. Minden beletorkollik az abszurdba. A káosz és káosz eluralkodott az idegek és az elme fölött.

Na és a XXI. században mi a helyzet? Nem tudom. Még csak két évtized (évtized) futott le a kalendáriumból. Volt egy-két forradalom, váltás, változás, felgyorsult a mozgás és a felejtés. Az akciófilmek és véres drámák, kegyetlenség uralják a képernyőt. A nyomozó és helyszínelő, a boncorvos az igazi hős. Mesehősök, fogyókúrák, sárkányok és rajzfilmes ideálok. Törölt repülőjáratok és kerítések mögött feltorlódo idegenhullámok, egyfelől a migráció, másfelől az önmagára mutató ráció.

Állítólag már akadnak olyanok, nincsenek sokan, távolról sem tömegsport, avagy néppassió, akik az eltörött mindenség darabjait összekeresik, egymáshoz próbálják illeszteni. Bizakodjunk.

RMDSZ: könnyítenék a járművezetői engedély megszerzésének adminisztratív eljárásán

Törvénymódosítást dolgozott ki és iktatott a parlamentben az RMDSZ a járművezetői engedély megszerzésének átszervezéséről. A törvénytervezet bővíti a járművizsgáztatók körét azáltal, hogy nem csak rendőrtiltsztek lehetnek vizsgabiztosok, hanem olyan személyek is, akik vizsgáztatói engedélyt szereznek.

Benedek Zakariás, az RMDSZ képviselőházi frakcióvezető-helyettese, a törvénytervezet egyik kidolgozója elmondta: „A törvénymódosításra azért volt szükség, mert a Vezetői Jogosítvány- és Gépjármű-nyilvántartó Hivatal (DRPCIV) személyzetihiány miatt nem tud elég gyors ütemben vizsgáztatni, ezért a vizsgázók akár hónapokat is kell várjanak arra, hogy időpontot kapjanak a jogosítvány megszerzéséhez szükséges gyakorlati vizsgára. Az általunk kidolgozott törvénykezdeményezés célja, hogy átláthatóbbá tegye a jelenlegi szabályozási rendszert, és megkönnyítse a járművezetői engedély megszerzésének adminisztratív eljárását” – nyilatkozta a képviselő.

Az RMDSZ parlamenti frakciója által iktatott törvénymódosítás számos előnyös rendelkezést tartalmaz a jogosítvány megszerzésének adminisztratív eljárására vonatkozóan is: nem lenne kötelező a jogosítvány megszerzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati vizsgát ugyanazon a településen letenni, vagyis a tanulóknak lehetőségük lenne különböző vizsgaközpontokat választani, tartózkodási helyük függvényében. Továbbá, a gyakorlati vizsgán a szakoktatóknak kötelezően a járműben kell lennie annak érdekében, hogy csökkentse a vizsgázó félelmeit, valamint kövesse a vizsga szabályos lefolyását.

A törvénytervezet értelmében a vizsgabiztosok képzéséért és engedélyeztetéséért a Szállításiügyi és Infrastrukturális Minisztérium alárendeltségébe tartozó Román Közúti Hatóság (ARR) felel majd. Vizsgabiztos engedélyt szerezhet az, aki betöltötte 23. életévét, legalább három éve B kategóriájú jogosítvánnyal rendelkezik, nem volt visszavonva a jogosítványa, valamint felfüggesztve az utóbbi három évben. Kitétel ugyanakkor az is, hogy az illető nem tölthet be

állást valamely autósiskolában, valamint el kell végeznie a vizsgabiztos képzést. Benedek Zakariás szállításiügyi szakpolitikus a módosítás kapcsán elmondta: „Abban az esetben, ha valaki C és D járműkategóriára szeretne vizsgabiztos engedélyt szerezni, a fenti kitételek teljesítése mellett legalább 5 év vezetési tapasztalattal kell rendelkeznie az adott kategóriában, vagy elméleti és gyakorlati ismeretfelmérő tesztet kell teljesítenie. Ezáltal eltörölnék annak lehetőségét, hogy 3 év vizsgáztatói tapasztalat után a rendőrtiszt bármilyen járműkategóriában vizsgáztasson”. Az RMDSZ képviselőházi frakcióvezető-helyettese rámutatott arra is, hogy a DRPCIV felelne továbbra is az elméleti vizsga lebonyolításáért, a járművezetői engedélyek kibocsátásáért és nyilvántartásáért, csak a gyakorlati vizsga lebonyolítása és a vizsgabiztosok engedélyeztetése kerülne át a Román Közúti Hatóság alárendeltségébe.

Amennyiben az RMDSZ által kidolgozott törvénymódosítást elfogadja a parlament, az 2024-től lép majd hatályba.

(RMDSZ-tájékoztató)



Fotó: Nagy Tibor

Románia nemzeti virágává nyilvánította a bazsarózsát a parlament

Románia nemzeti virágává nyilvánította a bazsarózsát a parlament, az erről szóló törvénytervezetet nagy szavazattöbbséggel fogadta el a képviselőház.

A törvénykezdeményezést májusban terjesztette a parlament elé a nagykoalíció 53 szociáldemokrata, liberális és RMDSZ-es törvényhozója. Az indoklás szerint egy nép nemzeti önazonosságát nemcsak az alkotmányban rögzített nemzeti jelképek fejezik ki, hanem adott esetben olyan tárgyak, növények vagy állatok, amelyeknek a tulajdonságaival azonosul, vagy amelyek kulturális örökségéhez tartoznak.

A kezdeményezők a japán cseresznyevirág, a holland tulipán, a bolgár rózsza, a spanyol szegfű vagy az olasz lilium példájára hivatkozva úgy értékelték, hogy Romániának is szüksége van egy nemzeti virágra, majd a bukaresti agrártudományi és állatorvosi egyetem kertészeti szakembereivel konzultálva a bazsarózsára esett a választásuk.

A szakértők rámutattak: Románi-

ában a bazsarózsza öt különböző fajtája nő vadon a természetvédelmi területeken, amelyeken évente rendeznek bazsarózsza-fesztívt. A virág három kertészeti fajtájának százféle változatát termesztik ország szerte, ezek elmaradhatatlan díszei a parkoknak. A bazsarózsza az ország szinte egész területén honos, a román népi hagyományokban pedig gyakran a szépség színonimájaként jelenik meg, és a népi gyógyászat egyik fontos kelléke – olvasható az indoklásban.

A megszavazott jogszabály szerint a nemzeti virág népszerűsítése és megünneplése érdekében ezután évente rendeznek országos bazsarózsafesztívt Romániában, a bazsarózsakultuszt ápoló helyi kezdeményezéseket pedig közpénzekből is szabad támogatni.

A tervezetet a szenátus sürgősségi eljárásban tárgyalta, és június végén nagy szavazattöbbséggel elfogadta. A képviselőház már nem hagyta jóvá a sürgősségi eljárást, de a tervezet így is azonnal napirendre került az őszi ülészakban, és nagy többséggel is fogadták. (MTI)



Fotó: Antalfi Imola

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Üzleti sikereinek titka:

a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

Az OLIGRAF NYOMDÁSZT, KÖNYVKÖTŐT és SZERSZÁMGÉPLAKATOST alkalmaz. Tel 0725-917-421. (66771-I)

SZAKMUNKÁSOKAT és SEGÉDMUNKÁSOKAT alkalmazunk LAKATOS- és ASZTALOSMŰHELYBE. Érdeklődni hétköznap 9-16 óra között a 0744-544-336-os telefonszámon. (66796-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztést vállalom. Tel. 0748-882-828. (17079-I)

LAKÁS

ELADÓ háromszobás tömbházlakás Marosvásárhelyen, a Bodor Péter utcában. Érdeklődni a 0751-362-886-os telefonszámon. (-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK építkezési munkát, tetőjavítást, cserépforgatást, vakolást, meszelést. Raktáron van anyagunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0763-136-737, Zoli. (17193)

VÁLLALUNK tetőfelújítást, bármilyen javítást, festést, szigetelést, csatornájavitást, teraszkiegészítést. Hívjanak bizalommal! Tel. 0759-467-356. (17306-I)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (17385-I)

VÁLLALUNK háztetőkiegészítést cserépből vagy Lindab lemezből, szigetelést kartonból vagy polisztirolból, meszelést és kisebb javítást. Tel. 0758-639-258, Csaba. (17386-I)

ÁCSMESTER házak felújítását vállalja, tetőkészítést bármilyen lemezből, cserépből, ácsmunkát, cserépforgatást. Tel. 0746-739-502. (17202)

VÁLLALUNK tetőfedést, cserépforgatást, tetőjavítást, tetőkészítést Lindab lemezzel, meszelést, bármilyen munkát. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0742-879-426, István. (17350)

MEGEMLEKEZÉS

Szomorú szívvel és szeretettel emlékezünk október 6-án BÜKKÖSI JÓZSEFRE halálának 17. évfordulóján. Nyugodjon békében! Szerettei. (17340-I)

„Küzdöttél, de már nem lehet, csend ölel át és szeretet. Csak az hal meg, kit felednek, örökké él, kit igazán szerettek...”

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk október 6-án özv. NOVÁK DOMOKOSNÉRA szül. NAGY ELLA halálának első évfordulóján.

Drága jó édesanyánk emléke szívünkben örökké élni fog, mert „az édesanyák sose halnak meg...”.

Kegyelettel és szeretettel emlékeznek: lányai, vejei, unokái és dédunokái.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (17402)

„Jöttél s elmentél halkán, Mint e földnek futó vendége. Honnan? Hová? Mi azt tudjuk csak,

Isten kezéből Isten kezébe.”

(Túrmezei Erzsébet)

A hit erejéből vigaszt merítve gondolok drága Édesanyámra, a vajdaszentiványi születésű DEMETER IRÉNNÉ menybe vonulásának 4. évfordulóján. A feltámadt Jézus szeretetének közelsége legyen örök jutalma.

Mai napig szerető és bánatos fia, Jancsi. (17397)

Mély lelki fájdalommal emlékezem a mai napra. Már 7 éve, mióta néhai párom, VÁRADI TERÉZIA volt urológiai asszisztensnő elköltözött az öröklétbe. Nyugodj békében!

Volt párod, Gábor. (17365)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Megrendülten vettem tudomást volt osztálytársam és barátom, KISS GÉZA haláláról. Vigasztalódást kívánok a gyászoló családnak, őszinte részvétem fájdalmukban.

Holbach István. (17415-I)

AZ ARADI VÉRTANÚK EMLÉKNAPJA

OKTÓBER 6.

MAROSVÁSÁRHELY
POSTARÉT, 17^{ORA}
SZÉKELY VÉRTANÚK EMLÉKMŰVE

Kányádi Orsolyával

MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN 21 ÓRÁTÓL

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT • MIKROHITEL

www.microcreditlam.ro
0720 030 804

Válasszon aktuális ajánlataink közül!

25% KEDVEZMÉNY A KÉKFÉNYSZŰRŐS LENCSEKRE,

vagy 15% a szemüvegkeretekre!

www.doraoptics.ro

<p>SZÁSZRÉGEN (Libertății) B-dul Libertății, Nr.12/2 0733 553 971</p>	<p>MAROSVÁSÁRHELY (Központ) P-ța Mărășești, Nr. 21. 0733 553 976</p>	<p>MEDGYES Str. Pompierilor Nr. 4. 0735 830 678</p>
<p>DICSŐSZENTMÁRTON Str. Victoriei, Nr. 21. 0736 386 353</p>	<p>MAROSVÁSÁRHELY (Tudor) B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126 0755 088 379</p>	<p>NYÁRÁDSZEREDA Str. Pompierilor Nr. 1. 0733 553 973</p>
<p>MAROSLUDAS Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7. 0735 786 853</p>	<p>SZÁSZRÉGEN (Cardinal) Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A 0728 908 856</p>	<p>SEGESVÁR Str. Mihai Viteazu Nr. 40 0770 810 855</p>

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek!

ANAF
Agenția Națională de Administrare Fiscală

Figyelem! Hamis üzenetek az ANAF nevében!

Az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) újabb, az intézmény nevében küldött hamis üzenetekre figyelmeztet, amelyekben az adófizetőket arról tájékoztatják, hogy *adóhátralékuk van*.

Az üzenethez csatolmányban *egy számla (factură fiscală)* van, amit, kérjük, ne nyissanak meg!

Ismétlően arra kérjük azt, aki ilyen üzenetet kap:

- ne nyissa meg ezeket az e-maileket, illetve a csatolmányt, és ne kattintson a megadott linkekre;
- ne küldjön pénzt az üzenetben szereplő bankszámlákra!

Az adófizetők számára ingyenesen elérhető *privát virtuális tér (SPI)* platformot az intézménnyel való biztonságos kommunikáció érdekében hozták létre és fejlesztették ki.

Ügyszintén az adófizetők az ANAF telefonos ügyfélszolgálatán – call center ANAF: 0314-039-160 – is kaphatnak általános jellegű, az adózásra vonatkozó információkat.

A kommunikációs, közönségszolgálati és sajtóosztály

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
FASTA
Slágerek és új zenék

PC® reklámszolgálat